

સામુદ્રિક ગ્રંથ
૨૬૮૧ તથા ૧૧/૪૬ ૩૪૭

શુકનાવળી.

એવા વે રમુજી ગ્રંથ

મુધારા તથા વધારા સાથે

મહારાષ્ટ્ર ભાષામાંથી ગુજરાતીમાં તરજુમો કરી

છાપી પ્રતિદ્ધ કરતાર,

દલપતરામ હરજીવનદાસ.

—*—

અમદાવાદમાં.

સાહ્યાપુર વનમાળીવાંકાની યોજનામાં

હરજીવનદાસ હરજીવનદાસ પટેલ.

ઝમઝાઝમ યોતાના ગ્રંથોદય

પ્રેસમાં છાપ્યા.

—*—

મંચત ૧૯૪૧—મને ૧૯૮૫.

(કોપીરાઈટ).

૨૬૮૯

સામુદ્રિક ગ્રંથ

તથા

શુકનાવળી.

એવા વે રમુજી ગ્રંથ

મુધારા તથા વધારા સાથે

મહારાષ્ટ્ર ભાષામાંથી ગુજરાતીમાં તરજુમો કરી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરતાર,

દલપતરામ હરજીવનદાસ.

—*—

અમદાવાદમાં.

શાહાપુર વનમાળીવાંકાની યોગમાં

હરજીવનદાસ હરજીવનદાસ પટેલ.

અંચાંચે યોતાના ગ્રંથોદય

પ્રેસમાં છાપ્યો.

—*—

સંવત ૧૯૪૧—અને ૧૯૦૫.

(કોપીરાઈટ).

પ્રસ્તાવના.

આ ગ્રંથ

જેઐથી આખી

જીંદગાનીના હેવાલ

માલમ પડશે, એટલુંજ

નાહી પણ આવરતા સમજવાનું

જ્ઞાન થશે, તે ઉપરથી આ માણસ

કેટલાં વર્ષે જીવશે તે કહી અપાય; અ-

થવા જે વર્ષથી દુઃખ પડવાનું તે કહી શકા-

ય, કેટલાં સંતાન થવાનાં તે માલમ પડે, કેટલી

સ્ત્રીઓ સાથે સમાગમ થવાનો તે માલમ પડે. રાજ

ચીનહુ એટલે રાજા થવાનું, પ્રજા થવાનું, ધનવાન થ-

વાનું, વિકાન થવાનું, મુર્ખ થવાનું, સાધુ થવાનું, ચોર

થવાનું, સુખી, દુઃખી, પાપી પુન્યવાન વગેરે જે થ-

વાનું તે સર્વે હકીકત ચીનહુ ઉપરથી માલમ પડે

તેને વાસ્તે નાનાપ્રકારના તમામ ચીનહુનો જે

હેવાલ જોઈએ તે સર્વે કોઈની જાણને

માટે ઘણીજ મહેનતથી સંગ્રહ ક-

ર્યોછે. તે સર્વે કોઈને ઉપયો-

ગીછે એટલુંજ નાહી પણ

ઉપર પ્રમાણે જ્ઞાન થ-

શે, માટે પ્રગટ કર-

વાને દુરસ્ત

ધારયું

છે.

॥ शिव पार्वती संवादे सामुद्रिक
ग्रंथ हस्तरेखा लीख्यंते ॥

સામુદ્રિક ગ્રંથ.

અહ્માહ્યે શ્રીહરી ભગવાનને પ્રશ્ન પુછ્યો કે હે પ્રભુ. પુરૂષનાં લક્ષણ અને સ્ત્રીનાં લક્ષણ વિસ્તાર વડે કૃપા કરી મને કહો; એ લક્ષણ અથવા ચીન્હ જાણવાથી મનુષ્યની જે સારી નરતી હૃદયગાની જવાની તે મને માલમ પડી આવે, એવું અહ્માહ્યું વાક્ય સાંભળી શ્રીભગવાને ઉત્તર દીધો કે એ વૃત્તાંત એછે કે કૈલાશના ઉપર શ્રીપારવતીજ દેવી શ્રીમાહાદેવજીને એક સમયમાં પ્રશ્ન કરીને પુછે છે કે હે પ્રભુ તમે મને નાના પ્રકારની ઘણીજ વાતો સંભળાવી પરંતુ મારા ઉપર કૃપા કરી સ્ત્રી, પુરૂષનાં ચીન્હ મને કહો, કે સંપૂર્ણ પ્રાણીઓના મુલ અમુલનું જ્ઞાન થાય, ત્યારે શિવજી પારવતી દેવીજીને કહેછે કે હે પારવતીજી તમે મને જે પ્રશ્ન પુછ્યું તે ઘણી સમજણનું પુછ્યું છે, તે પ્રશ્નનો ઉત્તર સામુદ્રીક શાસ્ત્રમાં શ્રીભગવાને અહ્મા પ્રત્યે કહ્યો છે.

તે પ્રમાણે માહાદેવજીએ કૈલાશપર્વત ઉપર કદપવૃક્ષની નીચે બેસી શ્રીપારવતીને કહ્યો કે; પ્રથમ હાથના ચીન્હના પ્રકાર અમે કહીયે તે મુજો, પુરૂષના બન્ને હાથમાં મુલ અમુલને દેખાડનારી રેખાની પરીક્ષા જેવાથી આખી હૃદયગીનું મુલ અમુલનું જ્ઞાન થાય છે. સ્ત્રીના હાથમાં સર્વે રેખાઓમાં મુલ, અમુલ, સુખ, દુઃખ, આવરતા, મરણ વીગરેનો હેવાલ જેવાથી માલમ પડેછે તે શીવાય બીજી કેટલુંક માલમ પડશે તે આ ગ્રંથની આગળ લખવામાં આવ્યુંછે. તેમાં યેહેલુ વર્ણન મનુષ્યના મુલ અમુલ કે હાથના ચીન્હનું કરુંછું.

શ્લોક.

અથાતઃસપ્રવક્ષ્યમિ, હસ્તરેખાવિચારણં;
દક્ષિણેપુરૂષંજ્ઞેયં, વામેવામાકરંશુભમ્. ॥ ૧ ॥

અર્થ—હવે પ્રથમ અમે હસ્તરેખાનો વિચાર કહીયેછીયે તે સાંભળો, પુરૂષનાં લક્ષણ બેઉ હાથમાં જેવાથી માલમ પ-

ડશે; ડાભા હાથમાં સ્ત્રીનાં લક્ષણ માલમ પડશે, હાથની રેખામાં સંપૂર્ણ મનુષ્યના જન્મ માત્રના સુભ અસુભનો હેવાલ બ્રહ્માજીએ લખ્યો છે તે પ્રમાણે થશે; એવું તમને અવસ્ય માલમ પડશે, માટે હે પાર્વતીજી એ અમો સત્ય કહીયેછિયે કે જેમ કોઈ મોટા રાજાએ પોતાની પ્રજાને તેમના હીત અથવા અનહીત વીશેનો પરવાનો લખી આપ્યો હોય તે પ્રમાણે પ્રજા સુખ અથવા દુઃખ ભોગવે તેમ પરમેશ્વરની આજ્ઞાથી પ્રાણી માત્રના હાથમાં બ્રહ્માજીએ રેખા મધ્યે સુભ અસુભ ક્રોનો દેખાવ લખ્યો છે તે સાંભળો. ૧

શ્લોક.

શિવોક્તંતંતસામુદ્રં, કરરેશ્વાશુભાશુભમ્ ॥

યસ્યવિજ્ઞાનમાત્રેણ, પુરૂષોનહિશોચતિ ॥૨॥

અર્થ—શ્રી માહાદેવજી કહે છે કે તંત્ર સામુદ્રિક શાસ્ત્રમાં હાથની રેખામાં સુભ, અસુભ, સુખ, દુઃખ, વીગરેના હેવાલ લખ્યાછે તે હસ્તરેખા જોવાથી સુખ, દુઃખનું જ્ઞાન થાય છે. ને તે પુરૂષ જ્ઞાનવાન થઈને શોકનો ત્યાગ કરીને સુખી થાયછે. ॥ ૨ ॥

શ્લોક.

યસ્યમીનસમારેશ્વા, કર્મસિદ્ધિશ્ચજાયતે ॥

ધનાઘ્નસ્તુસવિજ્ઞેયો, બહુપુત્રોનસંશયઃ ॥૩॥

અર્થ—જેના હાથ મધ્યે પુહુંચાની વચ્ચે માંછલીના આકાર જેવી રેખા હોય તે રેખાવાળો પ્રાણી સંસારમાં જે જે વેપારે કરશે તે સર્વેમાં તેને પ્રાપ્તી(નશ) થશે, ધનવાન થશે બહુ પુત્રવાન થશે, સુખી થશે, અને સંસારમાં મ્હોટું માન્ય પામીને જીવન પર્યંત નાહાતા પ્રકારનાં સુખ ભોગવશે તેમાં સંદેહ નહીં જાણવો, અવસ્ય કરીને મીન (માંછલા) જેવું ચીન્હવાળો પુરૂષ સુખી થાયછેજ માટે આ વૃતાંત જાણવા રોજ્ય શીઘ્ર છે. ॥ ૩ ॥

શ્લોક.

તુલાગ્રામંતથાવજ્ઞં, કરમધ્યેચદૃશ્યતે ॥

તસ્યવાણિજ્યસિદ્ધિઃ, સ્યાત્પુરુષસ્યનસંશયઃ ॥૪॥

અર્થ—જે પ્રાણીના હાથની મધ્ય રેખાની વચમાં ત્રાણુ-
વાં જેવું ચિન્હ ડાંડી સહીત હોય અથવા ગાંભ (શહેર) ની
માફક ચાર ખુણનું ચિન્હ સ્પષ્ટ હોય અથવા આયુધ (હથી
ચાર)ના જેવું ચિન્હ હોય અને એ ત્રણે ચિન્હ એક હાથમાં
હોય અથવા કોઈ રેખા મધ્યે હોય તો તે ત્રણે ચિન્હવાળો
પ્રાણી જે જે વેપારનું કામ કરશે તેમાં તેને પુષ્કળ દ્રવ્યની-
પ્રાપ્તિ થશે અને જીવે ત્યાંહાં સુધી સુખ ભોગ અને આ-
નંદમાં રહેશે. ॥ ૪ ॥

શ્લોક.

પદ્મચાપાદિચ્છદ્ગંચ, અષ્ટકોણાદિદૃશ્યતે ॥

સ્ત્રિયશ્ચપુરુશ્ચાપિ, ધનવાન્સસુખીનરઃ ॥ ૫ ॥

અર્થ—જે પ્રાણીના હાથમાં કમળના જેવું ચિન્હ હોય
અથવા ધનુષ્ય (કામઠા) જેવું ચિન્હ હોય અથવા તરવા-
રના જેવું ચિન્હ હોય અથવા અષ્ટકોણ (આઠ ખુણા) જેવું
ચિન્હ હોય તો તે ધનવાન થાય; કદાપી સ્ત્રીના હાથમાં કમ-
ળ જેવું ચિન્હ હોય તો તે રાજાની રાણી થાય, ને પુરુષના
હાથમાં ધનુષ્યનું ચિન્હ હોય તો ધણો બળવાન થોડો થાય
ને અષ્ટકોણ (આઠ ખુણા) જેવું ચિન્હ હોય તો તે પ્રજા
પાળન રાજા થાય અને સર્વે પ્રકારે સુખી થાય. ॥ ૫ ॥

શ્લોક.

શંખચક્રધ્વજાકારો, મત્સ્યાકારશ્ચદૃશ્યતં ॥

સર્વવિદ્યાપ્રદાનેન, બુદ્ધિમાનસસુખીનરઃ ॥૬॥

અર્થ—જેના હાથમાં ચક્ર (પઘડા) જેવું ગોળ ચિન્હ
હોય તો તે પંડીત શાસ્ત્રી થવાનું લક્ષણ છે. કદી શંખ જેવું
ચિન્હ હાથ મધ્યે હોય તો તે વિદ્વાન શાસ્ત્રજ્ઞ થાય અથવા

ધન જીવું ચિન્હ હોયતો વેદ વેદાંત જાણનાર થાય, કદી હાથ મધ્યે મત્સ્ય (માંછડુ) નું ચિન્હ સ્પષ્ટ હોય તો વેપાર વિદ્યામાં ઘણો હુશિયાર થાય. કદી એ સંપૂર્ણ ચિન્હ હાથમાં હોય તો ખટશાસ્ત્ર ચાર વેદ અઢાર પુરાણ જાણનાર માહા વિદ્વાન થાય અને જીવતાં સુધી આખી જીંદગાની ઘણા માન સહીત ગુજરે. ॥ ૬ ॥

શ્લોક.

ત્રિશુલંકરમધ્યેતુ, નેનરાજાપ્રવર્તતે ॥

યજ્ઞેધર્મેચદાનેચ, દેવહિજપ્રપુજને ॥૭॥

અર્થ—કોઈ પુરૂષ અથવા સ્ત્રીના હાથ મધ્યે ત્રીશુળ જીવું ચિન્હ હોય તો તે રાજા થવાનું લક્ષણ છે, સુધ્ધ ધર અર ત્રીશુળ હોય તો જરૂર રાજા થાય; કદી ત્રીશુળમાં કોઈ સંદેહ હોય ને સુધ્ધ ધર અર માલમ ન પડે તો રાજાના આશ્રય નીચે રહીને રાજ પદવીનું સુખ ભોગવે. રાજા થઈને અથવા રાજાના હાથ નીચે કારભારી થઈને નાના પ્રકારના જસ કરે; ધર્માત્મા, દાતા, ઉપકારી થાય; દાન કરે, ગર્હાસ્ત્રાદિ, દેવતા, માતા, પીતા, ગુરુ, વીગરેની શેવા ચાકરી કરે. સ્ત્રી પણ ધનવાન, ગુણવાન, ધર્મશીલ, અને સુખી પણ થાય, જેના હાથમાં ત્રીશુળ હોયછે, તેની આખર દુનિયામાં પ્રસિદ્ધિ હોય છે. ॥ ૭ ॥

શ્લોક.

શક્તિતોમરવાણૈશ્વ, કરમેયસુદૃશ્યતે ॥

રથચક્રધ્વજાકારો, સરાજ્યંલભતેનરઃ ॥૮॥

અર્થ—કોઈ સ્ત્રી અથવા પુરૂષના હાથ મધ્યે કોઈદેકાણે અરછીના ભાલા જીવું ચિન્હ હોય, અથવા તરવારના જીવું ચિન્હ હોય, અથવા જહાજના જીવું ચિન્હ હોય તો, તે લગ્ન ચીન્હોના પ્રતાપથી રાજપદવી મળે, કદી એક ચિન્હ હોય તો રાજાનો કારભાર મળે અને બે ચિન્હ હોયતો જહાજનું રાજ મળે, અને જીવે ત્યાંસુધી ઘણા આનંદમાં ધ-

નવાન, જ્ઞાનવાન, ગુણવાન થઈતે મોટું સુખ પામે. ॥ ૮

શ્લોક.

અંકુશંકુંડલંચક્રં, યસ્યપાણિતલેભવેત્ ॥

તસ્યરાજ્યંમહાશ્રેષ્ઠં, સામુદ્રવચનંયથા ॥૯॥

અર્થ—કોઈ પુરુષના હાથમાં અંકુશના જેવું ચિન્હ હોય અથવા કુંડળના જેવું ચિન્હ હોય, અથવા ચક્ર (પર્ણકાં) જેવું ચિન્હ હોય તે, તે ત્રણે ચિન્હવાળો પ્રાણી ચક્રવર્તી રાજા થાય, કદી એક ચિન્હ હોયતો થોડું રાજ સુખ ભોગવે, અને બે ચિન્હ હોયતો તે કરતાં વધારે રાજ, ધન, સુખ, વીરે ભોગવે, ક્ષીર સમુદ્રવાશી નારાયણનું વચનછે કે એમાં કાંઈ સંદેહ ન જાણવો. એ ત્રણ ચિન્હ હોવાથી અવસ્ય ચક્રવર્તી ભુપાળ નામ થઈતે આખી દુનીયાનું રાજ ભોગવનાર અને પાળણ થોપણ કરનાર થઈ જગતમાં પ્રસીધ્ધ થાય. ૯

શ્લોક.

ગિરિકંકણયોનીનાં, નરમુંડઘટાદિકં ॥

કરેવૈદ્યસ્યચિન્હાની, રાજમંત્રિભવેન્નરઃ ॥૧૦॥

અર્થ—જેના હાથમાં ગીરીનામ પર્વતના જેવું ચિન્હ હોય અથવા નેલ જેવું ચિન્હ હોય, અથવા આદમીના મોઢાના જેવું ચિન્હ હોય, અથવા કાળસના જેવું ચિન્હ હોય તે, રાજાનો વડો પ્રધાન થાય, એ ત્રણે ચિન્હથી રાજમંત્રી થાય છે તે અવસ્ય જાણવું. ॥ ૧૦ ॥

શ્લોક.

સૂર્યચંદ્રલતાનેત્રં, અષ્ટકોણતિકોણકં ॥

મંદિરંગજઅસ્વાનાં, ચિન્હેધનિસુરવીનરઃ ॥૧૧॥

અર્થ—જે માણસના હાથ મધ્યે સૂર્યના જેવું ચિન્હ હોય, અથવા ચંદ્રમાના જેવું ચિન્હ હોય, અથવા આડની ડાળના જેવું ચિન્હ હોય અથવા નેલ (આંખ)ના જેવું ચિ-

નહ હોય, અથવા અષ્ટકોણ (આઠ ખુણા)ના જેવું ચિન્હ હોય, અથવા હાથ મધ્યે ત્રીકોણના જેવું ચિન્હ હોય, અથવા મંદીર (ઘર)ના જેવું ચિન્હ હોય, અથવા હાથીના જેવું ચિન્હ હોય; તે તે ધણીને ઘર હાથીની સાહેબી હોય, અથવા ઘોડાનું ચિન્હ હોય તે ઘોડાની સાહેબી હોય, અને એ સંપૂર્ણ ચિન્હ હોવાથી મોટો દ્રવ્યવાન પૃથ્વી પાલણ રાજા થઈ જીવે ત્યાંહાં સુધી સુખ ભોગવે. ॥ ૧૧ ॥

શ્લોક.

અંગુષ્ઠોદરમધ્યસ્થો, યવોયસ્યવિરાજતે ॥

ઉત્પન્નભવભોગીસ્યાત્, સનરઃસુરવમેધતે ॥૧૨॥

અર્થ—કોઈ માણસના હાથના અંગુઠા ઉપર મધ્ય રેખાની વચ્ચે કદી જવના જેવું ચિન્હ હોય તે, તે માણસ સંસારમાં વિદ્વાન, ધનવાન, ગુણવાન, જ્ઞાનવાન, ખુદ્ધિવાન, વીંગરે થઈને જીવે ત્યાં સુધી સદા સુખ ભોગવ્યા કરે; એમાં કાંઈ સંદેહ ન જાણવો. ॥ ૧૨ ॥

શ્લોક.

મધ્યમાતર્જનીમૂલે, યવોસ્યચદૃશ્યતે ॥

ધનવાન્સુરવભોગીસ્યાત્, પુત્રદારાગૃહાદિષુ ॥૧૩॥

અર્થ—જે માણસના હાથની વચલી આંગળીના મુળમાં ત્રીચિની રેખા મધ્યે જવના આકાર જેવું ચિન્હ સ્પષ્ટ હોય તે, તે દ્રવ્યવાન થઈ સુખ ભોગવે, અથવા અંગુઠાની જોડની આંગળીના મુળ તળે રેખાની વચ્ચે જવના જેવું ચિન્હ સ્પષ્ટ હોય તે, તે દ્રવ્યવાન ગુણવાન થઈ સુખ પામે; તે દુનિયામાં આખરૂનો વધારો થાય, પુત્ર ધણ થાય; તથા ધણી સુંદર સ્ત્રી સાથે પરણી મોટો ભોગ્યવાન થઈ જીવે ત્યાં સુધી આનંદમાં રહે; એમાં જરાએ સંદેહ નાણવો નહીં, અને એ વાત દુનિયામાં સાચી માલમ પડે છે તે કોઈ ગુણીજન માણસને પુછેથી ખાતરી થશે. ॥ ૧૩ ॥

શ્લોક.

અનામિકાપુર્વમૂલે, કનિષ્ઠાદિક્રમેણતત્ ॥

આયુષંદશવર્ષાણી, સામુદ્રવચનંયથા ॥૧૪॥

અર્થ—કોઈ માણસના હાથ મધ્યે ટચલી આંગળીના થડમાંથી પુંચ્યા તરફ એક આંગળાને છોટથી એક રેખા ચાલી તે અંગુઠાની જોડની આંગળીને મળેછે, તે પછી તે રેખા વચમાંથી ટુટી ગઈ હોય અથવા નીચે તરફ જોડા ખાધો હોય તો, પાણીમાં ડુબવું પડે (જળધાત થાય) અથવા આયુષ્ય રેખા વચમાંથી ઊંચી ચડી નીચે જોડા ખાધો હોયતો, ઝાડ ઊપરથી અથવા કોટ ઊપરથી એટલે ઊંચેથી નીચે પડવાનું થાય. એ વાક્ય ક્ષીર સમુદ્રવાશી જે ભગવાન તેમણે બ્રહ્માજીને કહ્યુંછે તે સત્ય માનવું. કદી ઉપર કહેલી આયુષ્ય રેખા આખી અણીયે મુદ્દ લાલ રંગની ટચલી આંગળીના થડમાંથી ચાલી અંગુઠાની જોડની આંગળીને મળેતો, તે રેખાવાળો માણસનો આવરદા ૧૨૦ વરસનો હોય. ૧૪

શ્લોક.

અંગુષ્ઠસ્યાખ્યુર્ધ્વેરેવા, વર્ત્તતેનૃપતેશુભા ॥

સેનાપતિધનેશસ્ય, મધ્યમાયુર્નરોભવેત્ ॥૧૫॥

અર્થ—જે માણસના હાથના અંગુઠા ઉપર ઉર્ધ્વનામ આકારના જેવું ચિન્હ હોય તો, જાણવું કે એ ચિન્હ વડા ઉત્તમ રાજ રાજેશ્રીનું છે. એ ચિન્હવાળો પ્રાણી મોટો છત્રપતી રાજા થાય, મોટી શેજનો માલીક થાય, અને એ રાજાની સાહેબીમાં ડંકો, નીશાન, ધ્વજ, પતાકા, અને અનેક જોડા તેની ચાકરીમાં રહે. એ રાજા ધનભોગકરી વડો એસ આરામ કરશે; અને આ દુનિઆમાં ૫૫-૬૦ વર્ષ સુધી જીવી મનુષ્યના સંપૂર્ણ ભોગ ભોગવી ઉત્તમ તીર્થ જગામાં દેહ ત્યાગ કરશે. ॥ ૧૫ ॥

શ્લોક.

તર્જનીમૂલપર્યંત, મુદ્ધરેસ્વાચદૃશ્યતે ॥

રાજદુતોભવેત્તસ્ય, ધર્મનાશોપજાયતે ॥૧૬॥

અર્થ--કોઈ માણસના અંગુઠાની જોડની આંગળીના જડ-મુળમાં ઉર્ધ્વ રેખા હોય તો, તે ચિન્હથી રાજાનો દુત થાય, સીપાઈ થઈને હાથમાં ખડગ ધારણ કરી રાજ દરબારની વાતો સાંભળી લાવનારનો અધીકાર પામે; અને જીવે ત્યાંહાં સૂઝી આખરૂં સહીત નોકરી કરી નાના પ્રકારના વૈભવ કરી દેહનો ત્યાગ કરે. ॥ ૧૬ ॥

શ્લોક.

મધ્યમામુલપર્યન્ત, મૂર્દ્ધરેવાચદ્વયતે ॥

પુત્રપૌત્રાદિસંપન્નો, ધનવાનસસુર્ચીનરઃ ॥૧૭॥

અર્થ--જે માણસના હાથમાં ઉર્ધ્વ રેખા વચલી આંગળીના જડમુળ તળે પ્રતક્ષ જણાતી હોયતો, તે માણસ પોતાના સાહકુટુંબમાં સર્વ કરતાં ભાગ્યવાન થાય, ખડુ પુત્રવાન થાય, ધનવાન થાય, ઘણી મુંદર સ્ત્રી સાથે જન્મ પર્યન્ત રહે, કુટુંબમાં કોઈ દીવસ કળેશ ન થાય, નાના પ્રકારના સૂખ વૈભવ ભોગવે, લોકમાં ઘણા મુજસ મેળવે; અને જીવે ત્યાંહાં સૂઝી આનંદમાં રહે. ॥ ૧૭ ॥

શ્લોક.

અનામિકાયામૂર્દ્ધરેવા, વ્યાવસોયધનાગમઃ ॥

સુસ્વદુઃસ્વેનજીવેત, પુત્રપૌત્રગૃહાદિષુ ॥૧૮॥

અર્થ--જે માણસના હાથમાં પોંદ્યાના થડમાંથી એક રેખા નીકળી ટચલી આંગળીની જોડની આંગળીના મુળને સાંધેતો, તે મેહેનત અથવા વેપાર કરી થોડું દ્રવ્ય સંગ્રહ કરે, સરીરમાં કદી સૂખતો કદી દુઃખ એવી રીતે જન્મારો જાય, એવી રેખાવાળો માણસ ઘણું દ્રવ્ય સંગ્રહ નહીં કરી શકે અથવા છેક દરીદ્રી પણ નહીં થાય; પરંતુ સાધારણ લોકમાં જીવે ત્યાં સૂઝી પોતાનો નીર્વાહ ચલાવે. ॥ ૧૮ ॥

શ્લોક.

યસ્યપાણ્યુર્ધ્વેરેવાસ્યાત્, કનિષ્ઠામૂલસંસ્થિતા ॥
તેનરા:પરદેશેષુ, શતમાયુર્લભંતિતે ॥૧૧॥

અર્થ—જે માણસના હાથની ટચલી આંગળીના મુળ તળે ઉર્ધ્વ રેખા પ્રત્યક્ષ હોય તો, તે માણસનો આયુરદા ૧૦૦) વ-
રસનો હોય, અને પરદેશમાં રહેવું પડે. ॥ ૧૬ ॥

શ્લોક.

દિક્ષાદાનંયથાધર્મ, પદવીસુખમેવચ ॥
વિદ્યામાનોપમાનંચ, અંગુલ્યામૂલસંસ્થિતાર ૦ ॥

અર્થ—જે માણસના હાથની ટચલી આંગળીના થડમાં જોડેલા આંકા (કાપા) હોયતો, તેનું કુંળનીચે મુજબ ભોગવે.
એક રેખાથી યજ્ઞ કર્તા થાય, બે રેખાથી દાતાર પરોપ-
કારી થાય, ત્રણ રેખાથી જ્ઞાનવાન પુજનીક થાય, ચાર રે-
ખાથી વડો એરાઆરામ રાજસૂખ ભોગવે, પાંચ રેખાથી વડો
વિદ્વાન જ્ઞાનવાન અને લાયક માણસ થાય, છ રેખાથી ચો
ધરીનો અધિકાર પામે; અને સભામાં માન મળે. સાત રે-
ખાથી દરીદ્ર દ્રવ્ય હીણ તથા લોકમાં અપમાન બહુ પામે.
એવી રીતે શ્રી નારાયણ બ્રહ્માજીને કહે છે કે ટચલી આંગ-
ળીના મુળમાં સંપુર્ણ પ્રાણીઓના જન્મ માત્રનું સૂખ કુ-
ખ, ભોગ, વૈભવ, જ્ઞાન, અને અજ્ઞાન એ વીગરે સર્વે લક્ષ-
ણ રેખાઓથી માલમ પડેછે; અને તેજ બ્રહ્માજીએ માણ-
સના હાથમાં લખી દીધું છે. ॥ ૨૦ ॥

શ્લોક.

કનિષ્ઠ:મૂલસંયુક્તા, તિરેવાયસ્યદશ્યતે ॥
એકંયુગ્મંતિકંપંચ, ચતુર્થવાણસંયુતમ્ ॥૨૧॥

અર્થ—જે માણસના હાથની ટચલી આંગળીના મુળ તળે

ભણ રેખાઓ હોય તો, તે અર્થ, ધર્મ, કામ, એ ત્રણ પદાર્થ બોગવવાનું ચિન્હ છે. કદાપી એક રેખા હોય તો, ધનવાન થાય, બે રેખાઓ હોય તો ધર્માત્મા થાય; ત્રણ રેખા હોય તો દુરાચારી થાય; ચાર રેખા હોયતો ધણી સ્ત્રીઓ પ-રણે, પાંચ રેખા હોયતો, જ્ઞાનવાન, પુરુષિવાન તથા આપ-રદાર થવાનું ચિન્હ છે. કદી સ્ત્રીના ડાબા હાથની ટચલી આંગળીના થડમાં રેખા હોયતો તે સ્ત્રી ધણી દુરાચારી થાય. ॥ ૨૧ ॥

શ્લોક.

આયુર્વલ્લભવેદ્રેવા, તર્જનીમુલસંસ્થિતા ॥

શતવર્ષભવેદાયુઃ સુખમૃત્યુર્નસંશયઃ ॥૨૨॥

અર્થ—આ સંસારમાં માણસ માત્રમાં ટચલી આંગળીના મુળ તળે જે જે રેખાઓનાં ચિન્હ હોય, તે ચિન્હથી આ-યુષ્ય, સુખ, દુઃખ, જનમ, મરણ વગેરે માલમ પડેછે. જે મા-ણસના હાથની ટચલી આંગળીના થડમાંથી રેખા નીકળી અંગુષ્ઠાની બેડની આંગળીને જઈ મળેતો, તે માણસનો આવરદા ૧૦૦ વરસનો હોય, કદી વચલી આંગળીના મુ-ળને મળેતો ૭૫ વરસનો આવરદા હોય. ॥ ૨૨ ॥

શ્લોક.

મધ્યમામુલપર્યત, માયુરેવાચદૃશ્યતે ॥

ચતુર્દશચતુર્વિંશ, આયુર્વલવિનાશનં ॥૨૩॥

અર્થ—જે માણસના હાથની ટચલી આંગળીના થડ માંથી રેખા નીકળી વચલી આંગળીને મળે નહીં, ને વચલી આંગળીથી એક આંગળીને છેટે હથેળી તરફ રેહેતો તે માણસનો આવરદા ૩૮ વરસનો હોય; એમાં જરાએ સંદેહ નહી. ॥ ૨૩ ॥

શ્લોક.

આયુર્વલંભવેદ્રેવા, અનામિકામુલસંસ્થિતા ॥

ત્રિદશાંચત્રિષષ્ઠીંચ, આયુર્બલવિનાશનમ્ ॥૨૪॥

અર્થ—જે માણસના હાથની ટચલી આંગળીની જેડની આંગળીના મુળ નીચેથી, એક જવના જેટલી રેખા હથેળી તરફ ઉતરતી હોયતો તે માણસનો આવરદા ૩૦ વરસનો હોય; ને બે જવ જેટલો હોયતો, ૬૩ વરસનો હોય તે નીચે જાણવું. ॥ ૨૪ ॥

શ્લોક.

આયુર્હનિયથાસ્વલ્પં, લઘુદીર્ઘચદ્વયતે ॥

તેનરાઃસુખદુઃસ્વેન, ચાલ્યમૃત્યુર્નસંશયઃ ॥૨૫॥

અર્થ—જે માણસના હાથમાં અલ્પ (નાની) રેખા હોયતો જાણવું કે એ માણસનો આવરદા ટુંકો છે, અને તેથી જરા મોટી હોયતો તે પ્રમાણે તેનો વધારે આવરદા હોય, અને તે રેખા સ્યામવર્ણ (કાળી) હોયતો એમ સમજવું કે થોડાં વર્ષ મુખમાં, ને થોડાં વર્ષ દુઃખમાં એવી રીતે થોડી જીંદગાની ટુંકી મુદતમાં પાર પડી જાય. ॥ ૨૫ ॥

શ્લોક.

કરમધ્યેસ્થિંતારેવા, પિતુર્વંશસમુદ્ભવઃ ॥

પુર્ણરેવાપિતુર્વંશોદ્ભ, રેવાપરવંસકઃ ॥૨૬॥

અર્થ—હાથ મધ્યેની બે રેખાઓમાં એવી સમજણ છે કે અંગુલ તથા તેની જેડની આંગળી એખન્નેની વચ્ચેમાંથી બે મોટી રેખાઓ નીકળીને પુત્ર તરફ આવેછે; તેમાં એક હથેળીની વચ્ચેમાં થઈ આવેછે, ને બીજી અંગુલ તરફ થઈ આવેછે; તેમાં જે રેખા હથેળીની વચ્ચેમાં થઈને આવે છે તે રેખા જે જ્યાંથી નીકળી ત્યાંથી તે જેઠકાણે પુત્રાની વચ્ચે વચ મળેછે; ત્યાંહાં સુધી આખી અણીસુધી હોય, ને વચમાં ટુટક ન પડી હોય તો, જાણવું કે તે માણસના માપ્યાપમાં સંપ રહેલો છે ને ટુટક પડી હોય અથવા અંદર બીજી રેખાઓ આવીને મળી હોય તો જાણવું કે તે માણસ

ના માખાપમાં સંપ નહી હોય; એ એ રેખાઓની વચમાં એ આડી લીટીઓ એક બીજીને સાંધતી હોય તો જાણવું કે માખાપમાં સંપ નહી હોય ને કુટક પડી હોય અથવા અંદર બીજી રેખાઓ આવી ને મળી હોય તો જાણવું કે તે માણસના માખાપમાં સદા કળેશ રહેતો હશે. હાથમાં મોટી ત્રણ રેખાઓ હોયછે, તેમાંની વચ્ચે રેખા એ પીતાની રેખા તે હથેળીની વચ્ચે નાની હોય તો એમ જાણવું કે, પીતાનો આવરદા કુટે છે, ને મોટી લાલ રંગની હોય તો જાણવું કે પીતાનો આવરદા લાંબો છે. હાથની મોટી ત્રણ રેખાઓમાં છેલ્લી રેખા અંગુઠાના તરફની બે નાની હોય તો, જાણવું કે માતા આવરદા થોડો છે; ને મોટી હોય તો વધતો છે. એ માત પીતાની બન્ને રેખાઓની વચમાં ત્રીશુળ હોય તો જાણવું કે માતપીતા સ્વર્ગવાસી દેવતા થઈ દેવલોકમાં જઈને બન્ને જણ સાથે સ્વર્ગવાસ કરશે એવું નીચે જાણવું. ॥ ૨૬ ॥

શ્લોક.

માતૃરેસ્વાકરેચૈવ, એકેકંયુગ્યમેવચ ॥

એકેકંપુન્યમાદાય, યુગ્યરેસ્વાચદૃશ્યતે ॥૨૭॥

અર્થ--જે માણસના હાથમાં માતાની અને પીતાની બન્ને રેખાઓ જુદી જુદી હોય છે, માતાની રેખા અંગુઠા અને તેની બેડની આંગળીની વચેથી નીકળી અંગુઠા તરફ થઈ ઘોંઘાંચાને સાંધે છે; ને પીતાની રેખા ઉપર લખેલે દેકાણેથી નીકળી હથેળીના વચે થઈ આયુષ્ય રેખાની નીચે ઘોંઘાંચાને મળે છે તો તે રેખાવાળો માણસ પ્રાણી માત્ર સંસારમાં દેહ ધારણ કરે છે, તેને માતા પીતાની બન્ને રેખાઓ હાથમાં પ્રગટ હોય છે. ॥ ૨૭ ॥

શ્લોક.

વહુરેસ્વાભવેત્કેજં, સ્વલ્પમિર્દ્ધનહીનતા ॥

રેસ્વાયાંવામનંસૌખ્યં, સામુદ્રવચનંયથા ॥૨૮॥

અર્થ—જે માણસના હાથમાં માત પીતાની રેખાઓની વચમાં ઘણી નાની નાની રેખાઓ હોય તો, તે નીર્ધન થવાનું લક્ષણ છે. અને શરીરમાં નાના પ્રકારની વ્યાધી ઊત્પન્ન થાય. કદી માતા પીતાની રેખાઓની વચમાં ઝીણી સૂન્યો જેવી રેખાઓ હોય તો, જાણવું કે દરીદ્રી થવાનું લક્ષણ છે; ને કોઈ માણસને માત પીતાઓની રેખાઓની વચમાં જાડી જાડી રેખાઓ હોય, ત્રીકોણ અથવા અષ્ટકોણ અથવા ચક્ર અથવા ત્રીશુળ વીગરે ચીન્હ હોય તો, ઘણો આખરદાર, ખુદ્ધીવાન અને સુખી થાય; એવું ક્ષીર સમુદ્ર વાશી ભગવાન શ્રીકૃષ્ણજીને કહે છે કે આ સત્ય વાક્ય નીશ્ચ માનવા યોગ્ય છે. ॥ ૨૮ ॥

શ્લોક.

અંગુલીનાંપૃથક્ક્રેસ્વા, ગણ્યતેત્રિતયંપૃથક્ ॥
રેસ્વાદ્દશકંસૌખ્યં, ધનધાન્યપ્રદાયકં ॥૨૯॥

અર્થ—જે માણસના હાથની દસે આંગળીઓના વચ્ચેના કાપા જેને આપણા લોક વેદા કહે છે, તે તમામને ગણવા; ને તેને પછી ભણે ભાગવા; ભાગાકાર અગીઆર કે બાર આવે તો, જાણવું કે ઘણો ધનવાન, ગુણવાન સુખી થવાનું લક્ષણ છે તે, તે ચીન્હથી સ્પષ્ટ જણાય છે. ॥ ૨૯ ॥

શ્લોક.

અંગુલીનાંપૃથક્ક્રેસ્વા, ગમનેચેત્તયોદશ ॥
મહાદુઃસ્વંમહાક્લેશં, સામુદ્રવચનંયથા ॥૩૦॥

અર્થ—જે માણસના હાથની દસે આંગળીઓની વચ્ચેના તમામ વેદા ગણી જોઈએ ને તેને ભણે ભાગીએ ભાગાકાર તેર આવે તો જાણવું કે તે દુઃખી, રોગી, વ્યાધી, કળેશવાળો, ધનહીન વગરે થઈ અત્યંત દુઃખ ભોગવે; એવું ક્ષીર સમુદ્રવાશી શ્રી નારાયણનું વચન છે. ॥ ૩૦ ॥

શ્લોક.

રેસ્વાપંચદશેચૌરઃ, ષોડશેઘતવંચકઃ ॥

પાપીસત્તદશેજેયો, ધર્મ્માત્માષાદશેભવેત્ ॥૩૧॥

અર્થ—જે માણસના હાથની દસે આંગળીઓ વચ્ચેના તમામ વેદા ગણી જોઈતેને ત્રણે ભાગનાં ભાગાકાર ૧૫ આવે તો, જાણવું કે તે માણસ વડો ચોર થશે કદી ૧૬ આવેતો ડગ, ધુતારો, જીવારી વીગરે નહારાં કામ કરનારનું લક્ષણ છે. કદી ૧૭ આવેતો વડો પાપી, પાપ કર્મીઓના સંગમાં રહી જીવે ત્યાંહાં સુધી ઘણા પ્રકારના અપજ્ઞા મેળવશે, કદી ૧૮ આવેતો તે માણસ નહાના પ્રકારનાં સુખ, ભોગવશે, ધરમીષ્ટ થશે, ભાગ્યવાન, માનવાન થઈ લોકોમાં પ્રસીદ્ધ થશે. ॥ ૩૧ ॥

શ્લોક.

ઉર્નાવંશેભવેન્માન્યો, ગુણજ્ઞોલોકપજિતઃ ॥

તપશ્વીવિંશતૌજેયો, મહાત્માચૈર્કવિંશકે ॥૩૨॥

અર્થ—જે માણસની બંને હાથની દસે આંગળીઓની વચ્ચેના તમામ વેદા ગણી, તેને ત્રણે ભાગીયે ને ભાગાકાર ૧૯ આવેતો, જાણવું કે તે આખરૂદાર, ગુણવાન, પુન્ધીવાન થશે, લોકમાં મોટું સન્માન પામશે; કદી ભાગાકાર ૨૦ આવેતો જાણવું કે, વડો તપસ્વી જોગી થશે; ૨૧ આવેતો વડો જ્ઞાની, મહાત્મા, શ્રેષ્ઠ, લાયક; માનવાન, ને વડો તેજસ્વી થઈ સંસારમાં વીખ્યાત થશે; ને જીવશે ત્યાંહાં સુધી કરા પ્રકારનું દુઃખ નહીં પડે. ॥ ૩૨ ॥

દોહા.

લક્ષણ રેખા કર્મકી, અંગુળી માહ વીચાર;	
ચાર ચાર ગત લીજીયે, જાનો સુખકો સાર.	૧
આઠ ચોક બતીસહૈ, લક્ષણ જાનો સોઈ;	
સૂખ દુઃખ એ જગ આઈકે, ભોગ કરે સખકોઈ.	૨
જ્યા કે હાથ એકલીસહૈ, નહીં હોવે બત્રીસ;	
સો પ્રાણી દુઃખી રહે, કર્મ ન જાને ઈશ.	૩
જ્યા કે હાથ તેત્રીસહૈ, જાનતી હોય છત્રીસ;	
અંત ધન લક્ષ્મી સંપ્રદા, કર્મ તે જાને ઈસ.	૪

ચોપાઈ.

એક ચક્રવા ચાલ બખાને, દુઈ ચક્ર ગુણવંત બહુ જાને;

તીન ચક્રવા નીજયધન હોવે, ચારી ચક્ર સો દરીદ્ર જન જોવે.
પાંચ ચક્ર સર્વાંગ ખીલાસા, છઠા ચક્ર રસ કામ હુલાસા;
સાત ચક્ર બહુ સુખકો સાજા, આઠ ચક્ર રોગી તન કંજા.
નવ ચક્રસો રાજા કરે, દસ ચક્ર તે શીધ પગુ ધરે.

અથ શાંખ વીચાર.

એક શાંખ નર સુખી કરાઈ, દ્વીતીય શાંખ દારીદ્ર કે ભાઈ;
ત્રીતીય શાંખસે નીર્ગુણ બખાને, ચારી શાંખતે ગુણ બહુ જાને;
પાંચ શાંખતે નીર્ધન હોઈ, છઠા શાંખ જાને સખ કોઈ.

દોહા.

સાત અદો અંત દસ, એતને શાંખજો હોઈ;
રાજા કહીએ દાસકો, ચલે નીશાન બજાઈ;

અથ શીપકા બીચાર, ચોપાઈ.

એક શીપ ગુણવંત જન હોવે, દુઈ શીપ વક્તા જગ મોહોવે;
ત્રી શીપ ધન સંગ્રહ કરે, ચાર શીપ જરા ગુણ બહુ ધરે.

દોહા.

ચાર શીપ તે અધીકજો, દશ પર્યંત યદી હોય;
રીઘ્ધી સીઘ્ધીસો સુખ કરે, મહાપુરૂષ જગ જોય.

ચોપાઈ.

પહુચે રેખા એક ચંદી હોવે, રાજ્ય ભોગ સુખસે જગ જોવે.
રેખા પહુચે દુઈ ચંદી જાનો, વક્તા ગુની ધનખંત બખાનો.
ત્રી રેખા પહુચે જ્યૌં દેખો, મહા સુખી કર્તાજગ લેખો;
ચારી રેખા પહુચેકે ભાઈ, બરે કષ્ટ દુઃખી જગ જાઈ.

દોહા.

કરતલ રેખા જાંહી વસો, પરે મુષ્ટીકે માંહી;
મહા ભોગી ચહુ જાનીયે, એહ લક્ષણ છે જાંહી.
રીઘ્ધી સીઘ્ધી દાતા સુખી, વહુ જાનો સખ કોઈ;
મુષ્ટી બીચ રેખા સખે, રહે સો રાજા હોઈ;
જાકે વામે તીલ વસે, મહા દુઃખી કે ખાની;
નીશાદીન ચીંતામાં રહે, કહે સામુદ્ર બખાની.

અથ નખકે બીચાર.

અરૂણો નખ જો પુરૂષકો, ભોગી સૂખકી ખાન;

પુત્રવાન ધનવાન ગૃહ, ઝોર હોય સન્માન,
 નખ કાળો જો પુરૂષકો, વાકે હોય કુશીલ;
 મહા દુઃખી સો જાનીયે, સખસે રહે દુદીલ,
 સ્વેતો નખ જો પુરૂષકો, વડો દુઃખી વહ હોઈ;
 જર પીડ્યા ંયાયે સદા, સૂખી ન હોવે સોઈ,
 પીત વર્ણ નખ પુરૂષકો, સો પરદેશ કરાઈ;
 ન ઘર બહારમાં રહે, ચીંતાકૌ ખસ હોઈ,
 લાલનયન નખ પુરૂષકો, તેજવંતસો હોઈ;
 મહા સુખીસો જાનીયે, સુભ લક્ષણ સખ કોઈ,
 નખ હરી તજે પુરૂષકો, સો પાપી જીવ જાની;
 સદા દુઃખી વહ જાનીયે, કહે સામુદ્ર બખાની.

અથ હસ્તકે ખીચાર.

યા નરકે કર દેખીયે, કૃણાકારસો હોઈ;
 ધન સંગ્રહ ભોગી સૂખી, વહ જાનો સખ કોઈ,
 યા નરકો કર દેખીયે, પત્રાકારસો હોય;
 રાજ ભોગસો નર કરે, યહ જાનો સખ કોય,
 યા નરકો કર દેખીયે, મંડળાકારસો હોય;
 નીત્ય ગુલામી સો કરે, બહ જાનો સખ કોય.

અથ ભુજકો ખીચાર.

લંખી ભુજ ખીચીલ નર, છોટો ભુજકો દાસ;
 હોય મુશીળ સોહાવનો, નહી સ્તુતીવો પ્રકાર,
 લંખી ભુજનો દાહીનો, મુરમાં વડો મુજન;
 વાવે ભુજ લંખી રહે, મહા કાયર પહચાખ.
 ઈતીશ્રી શીવગૌરી સંવાદે તંત્ર સામુદ્રે હસ્તરેખા શુભામુભદ્રાં.

—***—

અથ લલાટ વર્ણમ્.

શ્લોક.

ऊनक्तैर्विपुलैःशंखै, ललाटैर्विषमैस्तथा ॥

निर्दनोधनवंतश्च, अर्द्धदुसदृशैरनरः ॥૩૩॥

અર્થ—જે માણસનું કપાળ ઊંચું હોય, અને તે ઊંચા-

જે ઉપર તે માણસના કપાળમાં ઝીણા ઝીણા શંખના આકાર જેવાં ચીન્હ હોય, અથવા કપાળના વચમાં પણ નહીં નીચી બાજુ તરફ એટલે આંખ ઉપરની ભમરોના થડમાં હોય, અથવા કપાળ ઉપર અર્ધ ચંદ્રાકાર જેવી રેખા હોય, તે તે માણસનો જન્મ નીર્ધનતા વંશમાં હોય ખરો; પરંતુ ઘણો ધનવાન તે સુખી થાય, અને સંસારમાં ઘણો માનવાન (આ-ખરદાર) થાય. ॥ ૩૩ ॥

શ્લોક.

આચાર્યાશુક્તિવિશાલૈઃ, શિરાલૈઃપાપકારિણઃ
ઉન્નાતાભિઃશિરાભિસ્તુ,સ્વસ્તિકાભિર્દ્વનેશ્વર ॥ ૩૪

અર્થ—જે માણસના કપાળ ઉપર સુકીકા (છીપ)ના આકાર જેવી નાડી થઈ ગઈ હોય, તે તે માણસ આચાર્ય સાધુ અતીત, વૈરાગી વગેરેના વેશ કરી લોકોમાં વચક ભકત થઈને રહેશે; પરંતુ પાપ કર્મ કરવાને તેને પ્રીતી હશે. કદી લેલાટ ઉપર કમળના પુષ્પના જેવો આકાર હોય તે સર્વ યશસ્થો કરતાં તે શ્રેષ્ઠ થઈ લોકમાં પ્રખ્યાત થશે. ॥ ૩૪ ॥

શ્લોક.

નિમ્નૈર્લલાટૈર્વર્દ્ધાર્હઃ કૃરકર્મરતસ્તથા ॥
સંવૃતૈશ્ચલલાટૈસ્તુ, કૃપણાઉન્નૈર્નૃપાઃ ॥ ૩૫ ॥

અર્થ—જે માણસના કપાળની મધ્યમાં ખાડ હોય અને આશપાશ ઊંચાણ હોય, તે તે માણસ વધ કરવાને જોગ છે, કદી નીચા કપાળવાળો પ્રાણી જીવેતો જીવન પર્યંત કુષ્ટ કર્મ, કૃરસ્વભાવ, પાપક બુદ્ધીવાળો થઈ લોકમાં અપજરા મેળવનાર થશે, અને જે માણસનું કપાળ નાનું હશે તે તે કૃપીણ (કંજુસ) થશે કદી ઊંચું કપાળ હોય તે રાજા થવાનું ચીન્હ છે. ॥ ૩૫ ॥

શ્લોક.

લલાટોપસૃતાસ્તિ, સ્ત્રીરેવાસ્યુઃશતવર્ષિણા ॥
નૃપત્વંસ્યાચ્ચસત, મિરાયુઃપંચનવત્યથા ॥ ૩૬ ॥

અર્થ—જે માણસના કપાળ ઉપર ત્રણ રેખાઓ સ્પષ્ટ જણાતી હોય, તે તે માણસનો આવરદા ૧૦૦ વર્ષનો હોય. કદી કપાળ ઉપર ચાર રેખાઓ હોયતો રાજામાં શ્રેષ્ઠ હોય, કદી કપાળ ઉપર પાંચ રેખાઓ પ્રત્યક્ષ હોય, તે તે માણસનો આવરદા ૬૫ વર્ષનો હોય. ॥ ૩૬ ॥

શ્લોક.

અરેરેણાયુર્નવતિ, વિચ્છિન્નમિશ્વપુશ્વલાઃ ॥
કેશાંતોપગતામિશ્વ, અશિત્યાયુર્નરોમવેત્ ॥ ૩૭ ॥

અર્થ—જે માણસના કપાળ ઉપર એકે રેખા ન હોયતો તેનો આવરદા ૯૦ વર્ષનો જાણવો, કદી લેલાટ ઉપર ઘણી રેખાઓ શેળભેળ થઈ ગઈ હોય તે જાણવું કે તે માણસ પરસ્ત્રી લંપટ, પરધન ચોરી લેવાનો મનમાં સદા વીચાર કરનાર છે. કદી કોઈ રેખા કપાળની છેક ઉપર વાળના થડમાં હોયતો તે માણસનો આવરદા ૮૦ વર્ષનો છે એમ સમજવું નેત્ર સંસારમાં સૂખ પુર્યક દીવસ ગુજારી દેહ ત્યાગ કરશે. ॥ ૩૭ ॥

શ્લોક.

પંચમિઃપંચમિઃષદ્ધિઃ, પંચાશદ્દહુમિઃસ્તથા ॥
ચત્વારિંશચ્ચવક્રામિ, ત્રિંશત્ત્રુલજ્જગામિમિઃ ॥ ૩૮ ॥

અર્થ—જે માણસના કપાળ ઉપર પાંચ પાંચ દસ દસ રેખા શેળભેળ થઈ ગયેલી હોય, કદી અગીઆર રેખા હોય, કદી છ રેખા હોય, અથવા ઘણી રેખાઓ હોય અને ગણવામાં ઠીક પડતી ન હોયતો, તેથી કરીને તે માણસનો આવરદા ૪૦ વર્ષનો હોય તેવું એ રેખાઓ ઉપરથી માલમ પડે છે. કદી કપાળમાં ઊંચા નીચી હોય અને ફક્ત એક રેખા આંખ ઉપરની બ્રુકુટી (ભમર)ના થડમાં હોયતો એમ સમજવું કે તે માણસનો આવરદા ૩૦ વર્ષનો છે. ॥ ૩૮ ॥

શ્લોક.

વિંશતિર્વામવક્તામિ, રાયુઃક્ષુદ્રાભિરંલ્પકં ॥
નષ્ઠથવાલેંદુનિને, ભ્રવૌચાલ્પલલાટકે ॥ ૩૯ ॥

અર્થ—જે માણસના કપાળમાં ડાબી બાજુ તરફ રેખા એ વીશેરા હોય અથવા નહાની નહાની રેખાઓ હોય, તો તે ઉપરથી એવું માલમ પડે છે કે તેનો આવરદા ૨૦ વર્ષનો છે. કદી અકુટી (ભમર)ઉપરની રેખા મોટી થઈને તેનો આકાર બીજના ચંદ્રમા સરખો થયો હોયતો તે માણસનો પરિપુરણ આવરદા ૧૨૦ વર્ષનો હોય તેવું એ ઉપરથી માલમ પડે છે. કદી અકુટી ઉપરની રેખાનો આકાર બીજના ચંદ્રમા સરખો ન હોય અથવા મોટી રેખા પણ ન હોય અને ઝીણી રેખા હોય, તો તે માણસનો આવરદા અદ્ય છે એવું તે રેખા ઉપરથી સમજવું. ॥ ૩૬ ॥

શ્લોક.

શુભમર્દ્વેદુસસ્થાન, મત્યુચ્ચંસ્યાદલોમશં ॥

નૃપતીનામવેચિન્હ, લલાટેશુભદર્શનં ॥૪૦॥

અર્થ—જે માણસના કપાળ મધ્યે અકુટી ઉપર એક રેખા અર્ધચંદ્રાકાર જેવી ઊંચી હોય અથવા લેલાટ ઊંચુ હોય અથવા એક રેખા રોમ રહીત એટલે કપાળમાં ઝીણા ઝીણા વાળ ઉગેલા ન હોય અને સ્પષ્ટ સાફ માલમ પડતી હોય અથવા અકુટીમાં કપાળના ઝીણા વાળ મળી ગયેલા ન હોય તો, વડો રાજા થઈ એશ આરામથી મુખ ભોગવે એવું તે ચિન્હ ઉપરથી જણાય છે.

ઈતીશ્રી ગાડ્ડે લલાટ શુભા શુભ વર્ણન. ॥ ૪૦ ॥

—***—

અથ નાશીકા કંઠ લક્ષણમ્.

શ્લોક.

વસંવેતસપત્તાભાગે, જરોમોચ્ચનાસિકઃ ॥

વિકટઃકુટિલાકારો, લમ્બગલ્લસ્તથાશુભઃ ॥૪૧॥

અર્થ—જે સ્ત્રીને વાંસના પાંદડા જેવું અથવા પાંદડા જેવું નાક ઊંચું હોય અથવા હાથીના ડંવારા જેવા વાળ તેના નાક ઉપર હોય અથવા તેનું ગળુ ઊંચું હોય, તો તે

ચીનહુ સ્ત્રીના સરીરમાં અશુભ છે, એવી આ ચિન્હ ઉપ-
રથી મુચના થાય છે. ॥ ૪૧ ॥

શ્લોક.

કક્ષાઅશ્વત્થદલાશ્રેષ્ઠા, સુગંધિરથુર્દ્ધરોમિકા॥
અન્યથાર્થવિહીનાનામ, સૌનિઃસ્વસ્યચારકો॥૪૨॥

અર્થ—જે સ્ત્રીને અથવા પુરૂષને પીપળાના પાંદડાના
આકાર જેવી કાખ હોય, તે તેનું કુળ શ્રેષ્ઠ છે. કદી કાખ-
માં સુગંધ વાસ હોય અને ઊંચે જોતાં વાળ પ્રત્યક્ષ હોયતો
તેનું કુળ શ્રેષ્ઠ સૂચકાયક છે કદી પીપળાના પાંદડા જેવી કા-
ખ ન હોય અને તેમાં સૂગંધ પણ ન હોય અને વાળપણ ન
હોયતો એ કાખમાં દરીદ્રતાનું કુળ માલમ પડેછે. ૪૨

—***—

અથ પુનર્ભુજા લક્ષણમ્.

શ્લોક.

નિર્માસૌચૈવમગ્ન્યાલ્યૌ, શિલષ્ટૌચવિપુલૌભુજૌ॥
અજાનુલંવિનંવાહૂ, વૃતૌપીનાનૃપેશ્વરે ॥૪૩॥

અર્થ—જે માણસના હાથ ઉપર માંસ થોડું દીસતું હોય
અને લાંબાઈમાં જાસ્તી હોય તે તેનું કુળ સુખદાયક છે. ક-
દાપી કોઈ માણસના હાથ ઘુંટણ સુધી લાંબા હોય તે તે
માણસ રાજાના જેટલું સૂખ ભોગવે અને દુનીયાની અંદર
પ્રખ્યાત ગણાય. ૪૩

શ્લોક.

નિઃશ્વાનાંરોમશૌહસ્વો, ભુજૌદારિદ્રિદાયકૌ ॥
અરોમસૌતુસુખીનૌ, શ્રેષ્ઠોકરિકરપ્રભો ॥૪૪॥

અર્થ—જે માણસના હાથ ઉપર બહુ વાળ હોય અને
હાથ ટુંકા હોય તે તે દુઃખ દાહીદ્ર વિગરે ભોગવે. અને જે
માણસના હાથની સુંદર જેવો હાથ લાંબો હોય અને તે ઉપ-
ર વાળ થોડા હોય તે તે માણસ સુખી થાય એવું આ ચિ-

નહ ઊપરથી માલમ પડેછે. ઈતી ભુજા લક્ષણ. ૪૪

—***—

અથ મુખ વર્ણન.

શ્લોક.

આસ્કાવધરોશ્રેષ્ઠૌ, માંસલંવર્તુલંસુખં ॥

કુંદપુષ્પસમાદંતા, માષિતંકોકિલાસમં ॥૪૫॥

અર્થ—જે માણસનો મુખના નીચેનો હોઠ રક્તવરણ (લાલ) રંગનો હોય, તો તેનું ફળ શ્રેષ્ઠ છે તેમજ હોઠ ઉપર માંસ વીંશિશ હોય અને વસ્તુળાકાર મુખ ગોળ હોય તો તેનું ફળ પણ શ્રેષ્ઠ છે. જે માણસના દાંત ચૈતવણ (ઘાળા) હોય તો તેનું ફળ પણ શ્રેષ્ઠ છે. જે માણસનો સ્વર કોકીલાના જેવો હોય, તો તે પણ મુખી થવાની નીશાની છે. ૪૫

—***—

અથ હસ્તપદ નાના ચિન્હ દર્શન.

શ્લોક.

વાજીકુંજરશ્રીવૃક્ષ, યુપેષુયવતોમેરેઃ ॥

ધ્વજચાયરમાલાભિઃ, શૈલકંડલવેદિભિઃ ॥૪૬॥

અર્થ—જે પ્રાણીના હાથ મધ્યે અથવા પગ મધ્યે સ્ત્રીના ડાભા હાથ અથવા પગમાં; પુરૂષના ખંનેમાં નીચે લખેલાં ચિન્હ હોય તો તેનું ફળ શ્રેષ્ઠ છે,

ઘોડાનું ચિન્હ, હસ્તીનું ચિન્હ, કંદપવૃક્ષનું ચિન્હ, સ્થંભના જેવું ચિન્હ, જવનું ચિન્હ, હથીઆરનું ચિન્હ, દ્વજનું ચિન્હ, માળાનું ચિન્હ, પર્વતનું ચિન્હ, કુંડળનું ચિન્હ, એ વીગરે ચિન્હ જે માણસના હાથ અથવા પગમાં હોય, તો તે માણસ ચક્રવર્તી રાજાના જેટલું સૂખ ભોગવે એમ સામુદ્રીક શાસ્ત્ર કહે છે. ૪૬

શ્લોક.

શંખાતપત્રપદ્મેશ્વ, મત્સ્યસ્વસ્તિકસદ્રથૈઃ॥

દક્ષણૈરંકુસાદ્યેશ્વ, સ્ત્રિયઃસ્યુઃરાજવહ્નમાઃ॥૪૭॥

અર્થ—જે માણસના હાથ અથવા પગમાં શંખ, છત્ર, કમળાનું પુષ્પ, મત્સ્ય, કળા, ઉત્તમરથ, અંકુશ એટલાં લક્ષણ કદી હોય, તે તે પુરુષ રાજાના જેવું સૂખ ભોગવે અને સ્ત્રી રાણીનું સુખ ભોગવે, સ્ત્રીના પગ અથવા હાથ કામો જોવો. પ્રાણીઓનાં લક્ષણ જોવાને માટે બ્રહ્માજીએ એ ચિન્હ હાથ પગમાં કાઢી મુક્યાં છે. ૪૭

શ્લોક.

નિગૃઢમણિવંધૌચ, પદ્મગર્ભોપમૌકરોઃ ॥

નિનિમ્નનોનતંસ્ત્રીણાં, ભવેન્કરતલંશુભં ॥૪૮॥

અર્થ—જે માણસના હાથપગ મોટા હોય તથા મણી બાંધ નામ પહોંચ્યા મોટા હોય, અને માંસથી ભરેલા હોય તે તે માણસ સાધારણ સુખ ભોગવે. કદાપી કમળના પુષ્પના આકાર જોવો જોના હાથ હોય તે તે રાજસમાન સુખ ભોગવે. ॥ ૪૮ ॥

શ્લોક.

રેવાયામણિવંધો, ત્યાગતામધ્યંગલીકરે ॥

ગતાપાણીતલેયાચ, યોર્ધ્વપાદતલેસ્થિતા. ॥૪૯॥

અર્થ—જે માણસના હાથના પુંચાના જડ મુળમાંથી એક રેખા નીકળીને ઉપર ઘર્ધને વચલી આંગળીના મુળને મળે, તે તે રેખાનું નામ ઉર્ધ્વ રેખા, એ ઉર્ધ્વરેખા જે માણસના હાથમાં અથવા પગમાં હોય, તે તે માણસ નહાના પ્રકારના સૂખ ભોગવશે એવું સામુદ્રીક શાસ્ત્ર કહે છે. ૪૯

શ્લોક.

કનિષ્ઠામુલરેવાતુ, કુર્યાંચૈવશતાયુષમ્ ॥

અનામિકામધ્યમાભ્યા, મંત્રાહ્નતાસતી ॥૫૦॥

અર્થ—જે માણસની ટચલી આંગળીના થડમાં એક નહા-
ની રેખા હોય તો તે રેખાથી એવું માલમ પડે છે કે તે મા-
ણસનો આવરદા ૧૦૦ વર્ષનો હોય; અને એવીજ રેખા ટ-
ચલી આંગળીના જોડની અથવા વચલી આંગળીના જડમુ-
ળમાં હોય અને નીચેની તરફ વળેલી હોય, તો તે રેખા વા-
જો પ્રાણી સ્ત્રી હોય તો પ્રતીવ્રતા હોય, અને પુરૂષ હોય તો
ધર્મશીળ સત્યવાદી, સુખી, ધનવાન ને લોકમાં પ્રસિદ્ધ હોય. ૫૦

શ્લોક.

उनाउनायपंकुर्यात्, रेखाचांगुष्ठमूमगा ॥

वृहत्यःपुत्रास्तन्यस्ता, प्रमदापरिकीर्तिता ॥ ૫૧ ॥

અર્થ—જે માણસના અંગુઠાની નીચે નાની નાની રેખા
ઓ સેળમેલ થઈ ગઈ હોય તો તે માણસનો આવરદા થોડો
હોય, કદાપી અંગુઠાના મુળ તળે પુર્ણ રેખાઓ હોય તો
આવરદા પણ પુર્ણ હોય, અંગુઠાના મુળ તળે જેટલી રે-
ખાઓ હોય તેમાં મોટી મોટી હોય તેટલા પુત્ર ઉત્તપન થ-
વાની નીશાની તથા નાહાની નાહાની હોય તો તે પુત્રીઓ
થવાની નીશાની છે. ૫૧

શ્લોક.

इहंसामुद्र फंशास्त्रं; विष्णुनापरिभाषितः ॥

श्रुत्वाधृत्वापठित्वाच; शोकानजहतिपंडिता ॥ ૫૨ ॥

શ્રી મહાદેવજી શ્રી પારવતીજી ભગવતીને કહે છે કે હું
પ્રીય ગીરીરાજ નંદની આ સામુદ્રીક શાસ્ત્રમાં શ્રી કૃષ્ણ ભગ-
વાને શ્રી બ્રહ્માજીને કહ્યું છે કે જે પ્રાણી સામુદ્રીક શાસ્ત્ર
સાંભળે અથવા ભણે અથવા ભણાવે, તો તે પ્રાણી ખુદ્ધિ-
માન પંડિત થઈને સંસારની વચ્ચેની આવી પડેલી ચીંતા-
નો ત્યાગ કરશે. સુખી થશે. ॥ ઈતીશ્રી તંત્ર સામુદ્રીક ॥

સુકનાવળી.

—*—

આ દેશી લોકોને ફલાણા કામનું શું થશે તેવી ધાર-
ણાઓ બહુ ઉપજે છે. તે ધારણા વીશે મનનું સમાધાન કર-
વાને શુકનાવળી વીગેરે જોવરાવવાની ઘણી હોંશ હોય છે
તે સાડા આ ગ્રંથનો શોધ કરી પ્રસિધ્ધ કર્યો છે.

એ ગ્રંથ જોવાની સમજ એવી છે કે પ્રથમ મનમાં જે કામ
કરવાનું હોય તે ચીંતવવું અને પછી આને લગતા સંખ્યાના
આંકડા છે તે આંકડામાંથી ગમે તે ત્રણ આંકડાની રકમનું
એક ખાનુ અગર ચોકડીના ખાનામાં નોંધેલી છે તે રકમ ધા-
રી રાખવી. એ દરેક રકમનું વર્ણન આગળ લખેલું છે. મારે
તે રકમનું મથાણું શોધી કાઢી તે નીચે લખેલી હુકીકત વાં-
ચી જોવી, એ હુકીકત એ માણસે ઇછેલા કામને અંગે સમ-
જવી એવો આ ગ્રંથનો મહિમા છે.

નંબર ૧.

*** ૧૧૧ ***	*** ૧૧૨ ***	*** ૧૧૩ ***	*** ૧૧૪ ***
*** ૧૩૧ ***	*** ૧૩૨ ***	*** ૧૩૩ ***	*** ૧૩૪ ***
*** ૨૧૧ ***	*** ૨૧૨ ***	*** ૨૧૩ ***	*** ૨૧૪ ***
*** ૨૩૧ ***	*** ૨૩૨ ***	*** ૨૩૩ ***	*** ૨૩૪ ***
*** ૩૧૧ ***	*** ૩૧૨ ***	*** ૩૧૩ ***	*** ૩૧૪ ***
*** ૩૩૧ ***	*** ૩૩૨ ***	*** ૩૩૩ ***	*** ૩૩૪ ***
*** ૪૧૧ ***	*** ૪૧૨ ***	*** ૪૧૩ ***	*** ૪૧૪ ***
*** ૪૩૧ ***	*** ૪૩૨ ***	*** ૪૩૩ ***	*** ૪૩૪ ***

નંબર ૨.

*** ૧૨૧ ***	*** ૧૨૨ ***	*** ૧૨૩ ***	*** ૧૨૪ ***
*** ૧૪૧ ***	*** ૧૪૨ ***	*** ૧૪૩ ***	*** ૧૪૪ ***
*** ૨૨૧ ***	*** ૨૨૨ ***	*** ૨૨૩ ***	*** ૨૨૪ ***
*** ૨૪૧ ***	*** ૨૪૨ ***	*** ૨૪૩ ***	*** ૨૪૪ ***
*** ૩૨૧ ***	*** ૩૨૨ ***	*** ૩૨૩ ***	*** ૩૨૪ ***
*** ૩૪૧ ***	*** ૩૪૨ ***	*** ૩૪૩ ***	*** ૩૪૪ ***
*** ૪૨૧ ***	*** ૪૨૨ ***	*** ૪૨૩ ***	*** ૪૨૪ ***
*** ૪૪૧ ***	*** ૪૪૨ ***	*** ૪૪૩ ***	*** ૪૪૪ ***

૧૧૧

એ શુકન ઘણા શ્રીકાર છે, તમોને જે કામની ચીંતા છે.

તેમાં સૂખ પામશો, ઝઘડામાં જીતશો, વેપાર રોજગાર ચાલશે. વેપાર દેવામાં લાભ હોશે. તુજને દીવરા રૂડા આઠ્યા છે. મનના મનોરથ ફળશે એની નીશાની તારી જમણી જાંગે તલ છે. ૧

—**—

૧૧૨

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા મધ્યમ છે, બીજું કામ વિચારજો, એ કામ થશે નહીં. મનમાં તુજને ઘણી ચીંતા છે, મનમાં ઘણું વીમાસે છે. દિન તુજને ઘણા સામાન્ય છે. રાત્રીશ્વરની પુજા કીધે લાભ હોશે, મનમાં ચંતા છે તે મટશે. રાત્રી દેવતા પ્રસન્ન હોશે એની નિશાની તારા ઘરની સ્ત્રી જીકું બોલે છે. ૨

—**—

૧૧૩

એ શુકનનું ફળ સાંભળો, તુજને લાભ હોવે. અર્થનો લાભ હોવે. દલની ચીંતા છે તે મટશે. પુલનું સૂખ ઉપજે. તારા દિન મધ્યમ હતા તે ગયા, હવે તુજને દીવરા રૂડા આ વેછે તેનો મનમાં વિશ્વાસ રાખજો. માતા અંબાજીનું વચન છે. ઇની નીશાની તારી જમણી કુખે તલ છે. ૩

—**—

૧૧૪

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા રૂડા છે કુખની પ્રદિધિ હોશે. મંગળીક હોશે. ભોમ લાભ, અર્થલાભ, લક્ષ્-લાભ હોશે, કાંઈક સગપણ હોશે. મીત્રનો મેળાપ હોવે; આજથી માસ ત્રણ ઘણા રૂડા છે. ગુરૂ દેવતાની પુજા કરજો જેથી મનના મનોરથ ફળશે. માતા બીચરાજીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી સ્ત્રીની પીઠે તલ છે. (૪)

—**—

૧૧૫

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા રૂડા છે જે કામ ધારે તેમાં લાભ ઉપજે. ફળ, દેવતાની પુજા કીજે મનના મનોરથ હોવે. તુજને લાભ હોશે. સજ્જનમાં મેળાપ હોવે. જે વસ્તુથી મેળાપ વિચારેછો તે મેળાપ હોશે, ઘણો લાભ હોશે વેદના ચંતા મટીને સુખ ઉપજે. લક્ષ્મી માતાજીનું વ-

ચનછે. ઇની નિશાની તારી જમણી જાંગે તલછે. (૫)

—**—

૧૨૨

એ શુકનનું ડૂળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા લાભતા છે. કાંઈ ખીજા વેપારમાં લાભ હોશે. રાજથી સન્માન હોશે. પરગામ પરદેશથી લાભ હોશે. મારા ૧ માં તુજને મોટી ખુશાલી હોશે પણ કોઈના વિશ્વાસ મત કરજે. માતા બ્રમાણીનું વચન છે, ઇની નિશાની તારે ને તારી સ્ત્રીને ઘણી પ્રિતિ છે. (૬)

—**—

૧૨૩

એ શુકનનું ડૂળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા મંગળીકતા છે મોટે શુભ હોશે. કુટુંબની વૃદ્ધિ હોશે, સ્ત્રીનો લાભ હોશે, સજ્જનથી મેળાપ હોશે, પરદેશ ત્રદ્વની એક મોટી ખુશાલી ઉપજે. તારા દલમાં એક ચંતા છે તે દીન ૨૭ માં મટશે. સંધાં કામ હોશે, રાત્રનો નારા હોશે, પુત્રનું સુખ થશે તને ગુપ્ત ચંતા છે. તે મટશે, તુજને દીવશ રૂડા આવ્યા છે, માતા મહાકાળીનું વચન છે, ઇની નિશાની તું ઘરમાં કકળાટ કર્યા પછે મનમાં પાછો તાપ કરે છે. (૭)

—**—

૧૨૪

એ શુકનનું ડૂળ સાંભળો. એ શુકન મંગળીકતા છે. ભાઈથી મેળાપ હોશે, સીંચ કામ સંધાં હોશે, વેપારમાં લાભ હોશે; જે મનમાં ચંતા છે તે મટશે, પુત્રનો લાભ હોવે, ચાતુર ડૂળ હોવે, રાજથી સન્માન હોવે, મન માંહેલી ચંતા જલદી મટશે, કુળ દેવતાની ભક્તિ કીજે, ગુરૂને દાન આપે લાભ હોશે, અને કામ સંધાં હોશે. માતા રૂદ્રાણીનું વચન છે, ઇની નિશાની જે ત્રીન દીનમાં તે એક કામ ગુપ્ત કીધું છે,

—**—

૧૩૧

એ શુકનનું ડૂળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા લાભતા છે, કુટુંબની વૃદ્ધિ હોશે, જે વસ્તુ ગઈ છે તે પાછી આવશે, જેથી પ્રિત તુટી છે તેથી મેળાપ હોશે, પુત્રનું તથા સ્ત્રીનું સુખ હોશે, જે એક કામ વિચારેછો તે વિચારજે; પણ તું

ઉતાવળ મત કરજે, એ કામમાં તુજને મોટી ખુશાલી હો-
શે. તું મંગળનું વ્રત કરેછે તે કરજે. માતા માહાકાળીનું વ-
ચન છે, ઈની નિશાની તારે ધરાગ બેઠાની ચંતા ધણીછે. ૯

—*—

૧૩૨

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકન કૃતેના છે, જે કામ-
ના વિચાર કરેછે તે કામ રૂડી રીતે વેહેલું થશે, સ્ત્રીના મે-
ળાપ હોશે, સજ્જનથી પ્રિત રહેશે, મનમાં એક ગુપ્ત ચંતા
છે તે એક સ્ત્રીથી મટશે, સંતોશ રાખજે પુત્રલાભ, ધનલા-
ભ, પુર્વ દીશાએથી એક હોશે, ગયું ધન પાછું આવશે, ગ-
રેહની પુજા કરજે. મનના મનોરથ કૂળશે, શીઘ્ર હોશે માતા
કાળકાનું વચન છે, ઈની નીશાની તારી ઈંદ્રી ઉપર જમણે
પાસે તલછે. ૧૦

—*—

૧૩૩

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા મધ્યમ છે મ-
નમાં ચંતા ઓપાપે, ધનનો નાશ હોવે, શરીરે કષ્ટ ઉપજે, મન-
માં ચીતવ્યો કામ તે નીષ્કૂળ હોવે, તારી સ્ત્રીનેશરીરે કષ્ટ
ઉપજે, પાછળ વીમાસણ હોવે, હનુમાનજીનું વચન છે ઈની
નિશાની તારે નજીક એક ઝાડ છે. (૧૧).

—*—

૧૩૪

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકનમાં દુસ્મનથી જી-
તશે, રાજા તથા કોઈ મોટા આદમીથી લાભ હોશે, દક્ષણે
દિશાથી તથા પુરવ દીશાથી લાભ હોશે, તારા ભુંડા થઈ
હતા તે ગયા, હવે દીન ઘણા રૂડા આવ્યાછે. કુળ દેવતાની
પુજા કરજે જેથી શત્રુનો નાશ થશે. માતા તુળાબાનું વચન
છે, ઈની નિશાની તારી જમણી ભુજાએ તલછે. ૧૨ ॥

—*—

૧૪૧

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકનથી તુજને વેપારમાં
તથા માલમાં ઘણા લાભ હોશે, વિહવા તથા પુત્રનો લાભ
હોશે, શત્રુ તુજને પગે નમશે, માસ એકમાં તુજને ધનની
રૂડી ખુશાલી ઉપજશે, મનમાં આનંદ હોવે, જગન્નાથજી-
નું વચન છે, ઈની નિશાની તારે તારી સ્ત્રીનું લડાઈ થઈછે.

—*—

૧૪૨

એ શુકનનું કુળ સાંભળો. મંગળીકનાં વાજાં વાજશે, ધન લાભ હોવે, ભાઈથી પ્રિત વધે, મનની ચીંતા મટે, કુટુંબની વૃદ્ધિ હોવે, સજ્જનથી મેળાપ હોવે. એ વાતમાં સંતોષ રાખજે, જો વસ્તુમાં ટોટા હશે તેમાં લાભ હોવે, હાથમાંથી વસ્તુ ગઈ છે, તે પાછી હાથમાં આવે, રાજ્યથી સન્માન હોવે, મનના મનોરથ સીચ હોસે. માતા ભૈરવીનું વચન છે, ઈનીનિશાની તારે કોઈથી લેણું નથી. ॥ ૧૪ ॥

—**—

૧૪૩

એ શુકનનું કુળ સાંભળો. એ શુકનથી કાર્ય સીચ હોશે, ભવાનીની પુજા કરજે, મંગળીક કાર્ય ઉપજશે. કન્યા લાભ તા. લક્ષ્મી લાભ હોશે. તારા દલની ચંતા છે તે મટશે; પણ એક શત્રુ તારો છે તે તુજને દગો કરવા કૂરે છે તેનો ભડસો મત કરજે. એકવાર આગે પણ દગો કર્યો છે તે માટે સાવધાન રહેજે. માતા માહાકાળીનું વચન છે, ઈની નીશાની તારી ઇંદ્રી ઉપર તલ છે. (૧૫)

—**—

૧૪૪

એ શુકનનું કુળ સાંભળો. એ શુકન ધર્મના છે. સંપત મળશે. મનના મનોરથ કુળશે. એટલે તુજને ધન મળશે, ચંતા કંઈ મટશે, મનની ચીંતા દુર હોશે, કુળ દેવતા સામુ જશે, હવે ગ્રહે તુજને રૂડા આવ્યા છે. તું મંગળની પુજા કરજે શત્રુ ટળશે. માતા ભદ્રકાળીનું વચન છે, ઈની નિશાની તારે મિલથી મેળાપ નથી. ॥ ૧૬ ॥

—**—

૨૧૧

એ શુકનનું કુળ સાંભળો. એ શુકન ધણા રૂડા છે. તે જો મોટા કામ ધાર્યો છે તે સિચ હોશે, ધર્મનો ખળ તુજને મોટો છે. હવે તુજને સૂખ ધણો હોશે, મિલનો, ભાઈનો મેળાપ હોશે વેપારમાં નફો હોશે, પુત્રનો લાભ હોશે, તું રાનીશ્વરની પુજા કરજે જીથી તને સુખ હોશે, માતા તોતળાણનું વચન છે, ઈની નિશાની તારે તારી સ્ત્રીથી સદા કલેશ રહે છે. ॥ ૧૭ ॥

—**—

૨૧૨

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનથી મંગળીકનાં વાં-
જાં વાળે, ધરને વિશે લાભ હોશે, મિત્રથી મેળાપ હોશે, પુ-
લ્લલાભ ધનલાભ ઘણો પ્રાપ્ત હોશે, ચાતુર કૂળ લાભ ઘણો
હોશે, તું પરદેશે જવાનું કરેછે તથા પરદેશ પરગામના કામ-
ની ચંતાછે તે કુળ દેવતાની પુજાકરેથી મટશે, શત્રુ દુરહોશે,
જગન્નાથજીનું વચનછે, ઈની નિશાની તારા ધરની સ્ત્રી ઘણી
જોરાવર છે. ॥ ૧૮ ॥

—*—

૨૧૩

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનથી તારા દલની ચં-
તા છે તે મટશે, તને ધનનો લાભ હોશે, મનમાં ખુશાલી રા-
ખજે માસ ૧ માં તારું કામ સીધું હોશે, ભાઈનો સંજોગ
હોશે, કુટુંબનું સુખ ઉપજે શરીરે શાતા રહે, ઊંચી પદવી
પામશે, તારો એક શત્રુ છે તેનો નાશ હોશે, તુજને દીન ધ-
ણા રૂડા આવ્યા છે. તું ગુરૂની પુજા કરજે, તારું કામ સીધું
હોશે, માતા જોડીઆરનું વચન છે, ઈની નિશાની તારા
ધરમાં તારા વડાકિવાનું ધન છે. ॥ ૧૯ ॥

—*—

૨૧૪

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનથી તુજને ઘણો લાભ
હોશે, જે વસ્તુ હાથમાંથી ગઈ છે તે પાછી આવશે, વળી
તુજને દુરથી એક મોટો લાભ હોશે, મનમાં એક ગુપ્ત ચંતા
છે તે પણ મટશે, ધન લાભ હોશે, પુરવ દીશાથી એક લાભ
હોશે, તારો એક શત્રુ છે તેનો વિશ્વાસ મત કરજે, કુળદેવ-
તાની પુજા કરજે, ગ્રેહનું દાન કીજે, તેથી ભલું હોશે, માતા
આશાપુરીનું વચન છે, ઈની નિશાની તારે એક મોટી ધાત
ગઈ છે. ॥ ૨૦ ॥

—*—

૨૨૧

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનમાં તુજને ત્રણ વરશ
થઆં સુખ નથી તે હવે તુજને ત્રણ વરશ સુધી માહા સુખ
રહેશે, તારા દલમાંની મોટી ચંતા છે તે જશે, તારૂં નશીબ
ચંચળ છે, દુઃખહતાં તે ગયાં ને હવે મંગળીક હોશે, મનના

મનોરથ ફળશે, તારે હાથેથી એક વસ્તુ પડી ગઈ છે તે પાછી તારે હાથ આવશે અને સુખ ધણું હોશે, માતા ગાતરેશીનું વચન છે તેની નિશાની તારે પાણીની મોટી ધાત ગઈ. ॥૨૧

—*—

૨૨૨

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા મધ્યમ છે, મિત્રથી વિરોધ ઉપજે, શત્રુથી મીળાપ હોવે, રાજ્યનથી કળેશ ઉપજે, જે કામની મનમાં ચંતા છે તે કામ મોટું છે તે હોવું મુશ્કેલ છે, ધનની હાથ ઉપજે; ગુમ ચિંતા મનની મટે નહીં. તું રાનીનું દાન કરજે તેથી તુજને કાંઈક શાંતતી હોશે. માતા જળદેવીનું વચન છે, ઈની નિશાની તારી જમણી ભુજાએ તલ છે. ॥ ૨૨ ॥

—*—

૨૨૩

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. એ શુકનનું ફળ મધ્યમ છે, કલેશ ઉપજે, જે કામ વિચારેછો તે ધણું ભુંડું છે, કરીશ તો લોકમાં નિંદા હોશે ભાઈથી કલેશ ઉપજે, વેપારમાં ટોટો આવે. માટે આર કામ વિચારજે, એ કામમાં નિંદા છે. તું રાનીશ્વરનું દાન કરજે, માતા હીંગળાજનું વચન છે. ઈની નિશાની તું રાત્રે સુપનામાં જંટાઝાળ દેખેછે. ॥ ૨૩ ॥

—*—

૨૨૪

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. તુજને સ્ત્રીની ચંતા ઘણી છે, તે પડે કલેશ ઘણો કરે છે; પણ હવે તું ખાતરીજ રાખજે હવે તારે ભલું હોશે. તારા ભુંડા દીન હતા તે ગયા હવે તારા દીન રૂડા આવ્યા છે. દેવ તથા ગુરૂની ભક્તિ કીજે તેથી કાંમ સીધું હોશે. ગુરૂને દાને લાભ હોરો, શ્રીતાઇનું વચન છે. ઈની નિશાની તારી ડાબી બાજુ ઉપર તલ છે. ૨૪

—*—

૨૩૧

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. મંગળીકતાં વાજાં વાજે, બેટાનો લાભહોવે, શત્રુ પગે નમશે, ધનનો લાભ હોવે, કુળદેવતાની પુજા કરજે, જગન્નાથનું વચન છે. ઈની નિશાની તારે માથે ધરનો ભાર છે. ॥ ૨૫ ॥—*—

૨૩૨

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. એ શુકનનું કૃળ મધ્યમ છે. તે કાર્ય ભુંગુ વિચાર્યો છે. તે કામ થશે નહીં, મનમાં ભય ઉપજે, એ કામ કર્યાથી હાણ ઉપજે, શરીરે કષ્ટીઉપજે કુટુંબથી કળે-
શ ઉપજે, સ્ત્રીથી કલેશ ઉપજે માટે કાંઈક ધર્મ કીજે તેથી સુ-
ખ ઉપજે, તું રાહુનું દાન કરજે જેથી સુખ હોશે, હનુમા-
નજીનું વચન છે, ઇની નિશાની તું દેહીએ પરતાવો કરે છે, ૨૬

—***—

૨૩૩

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. તુજને મન ચિંતાએ કાર્ય ઉપ-
જશે, તે સીંચને પામશે. પણ પર કાર્યની ચિંતા છે તે મનમાં
તું અનર્થ વિચારે છે, માટે કાંમ કરે તે વિચારીને કરજે,
તથાપી આર કામ કીજે તેમાં લાભ હોવે, કુળદેવતાની પુજા
કીજે તે થકી તારો કાર્ય સીંચ હોશે. તું મંગળનું વ્રત કરજે,
માતા અંબાજીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારા દલને વિ-
ષે કીકર રેહુ છે. ॥૨૭॥—***—

૨૩૪

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. એ શુકનથી તારો કાર્ય સીંચ
હોશે. કુટુંબનો કલેશ મટશે. ગુપ્તની વારતા કોઈ આગળ
કેહુજે મત. તારા ભુંગુ દીન હતા તે ગયા તે તારે રૂઝ દીન
આવ્યા છે. તુજને ધન લાભ હોશે, સાક્ષ્ય કૃળ હોશે. કુ-
ખ મીઠે, જસ વાધે, ઇષ્ટદેવની ભક્તિ કરજે. ઇની નિશાની
તારા દીલને વિષે ગુપ્ત ચિંતા છે. ॥ ૨૮ ॥

—***—

૨૪૧

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. એ શુકનથી લાભ હોશે, વિ-
વાહની તથા સ્ત્રીની ચંતા છે તે મટશે. અને એક પરદેશ
અગર પરગામ જવાની ચંતા છે તે મટશે. સ્થાનકની વૃદ્ધિ
હોશે. એક મનુષ્યની તારે પ્રિત દુટી છે તેની પાછી પ્રિત
હોશે. એક તારી જાતનો તારી અદેખાઈ કરે છે તે કુર હોશે.
તું હનુમાનની પુજા કરજે. તારા દલમાં તે જે કામ ધાર્યું છે
તે કામ ફતેહ હોશે. માતા જળદેવીનું વચન છે ઇની નિશાની
તારી સ્ત્રીને ઘેટે તલ છે. ॥ ૨૯ ॥

—***—

૨૪૨

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. એ શુકનથી તુજને ખમણો લાભથરો. મનના મનોરથ કૃળરો, ચીંતવી વસ્તુ પામરો, જે આદમીથી મનમાં લાભ ચાહાય છે તે આદમીથી લાભ હોરો, તારા દુશ્મનની ખરાબી હોરો ને તારું ભલું થરો. તું શનીશ્વરની પુજા કરજે જેથી તારું ધાર્યું કામ હોરો. માતા ભ્રમાણીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી જમણી ભુજાએ તલ છે. ॥ ૩૦ ॥ —***—

૨૪૩

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. એ શુકનથી શરીરે રૂકું રેહેરો, હવે તુજને દીવશ સુખના આઠ્યાછે, મનના મનોરથ કૃળરો, ધન લાભ હોરો, કળેશ મટરો. એક અકસ્માત અણચીંતા તુજને મોટો લાભ હોરો, પુત્રનું સુખ થરો, દુશ્મનના નાશ હોરો. તું મંગળની પુજા કરજે, જેથી તારા મનગમી કૃળ હોરો. માતા કાળકાનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી જમણી કુખે તલ છે. ॥ ૩૧ ॥ —***—

૨૪૪

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા રૂડા છે, તારું કામ સિંધ હોરી, તુજને દીન ઘણા ઉચાટના જાય છે, પણ મનમાં શંતોશ રાખજે. તારું કામ સીચ હોરી, એક આદમી તારું કામ ખગાડે છે તેના વિશ્વાસ મત કરજે, ને પુત્રનું તા. સ્ત્રીનું સુખ હોરી. તું શનીનું વ્રત કરજે તેથી તારું ધાર્યું કામ સિંધ હોરી. માતા શીતાજીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી ઈંદરી ઉપર તલ છે. ॥ ૩૨ ॥ —***—

૩૧૧

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો. એ શુકન ઘણા રૂડા છે. તુજને ઘરની તથા ધનને વીશે ચંતા છે તથા કાંઈક પરગામજવાની ચંતા છે તે વેદના ચંતા મટશે; પણ તારા કુળ દેવતાની પુજા કરજે, ગ્રહેની પુજા કરજે જેથી મનના મનોરથ કૃળરો, તારો શતરૂ છે તે ટળશે. રાજાની તરફથી લાભ હોરી. માતા તોતળાનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી સ્ત્રી ઘણી રીસાળ છે. ॥ ૩૩ ॥ —***—

૩૧૨

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી મનના મનોરથ કૃળશે, ધનનો લાભ હોશે, કુકુળની વૃદ્ધિ હોશે, શરીરની કષ્ટી મટશે ઘણા દીવસની ચીંતાછે તથા રોગછે તે મટશે, મન ખુશીમાં રાખજે, વેપારમાં લાભ હોશે, જે કામ ધારયુ છે તે શિય હોશે, તું માતા ભવાનીની પુજા કરજે તેથી તારું કામ શિય હોશે, માતા લક્ષ્મીજનું વચન છે, ઇનીનિશાની તારે સ્ત્રીથી ઘણી પ્રિતી રહે છે. ॥ ૩૪ ॥

—*—

૩૧૩

આ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી ધનની ચંતા છે, પણ તારે સ્વભાવ ઘણા હઠીલો છે તેથી તારા દુસ્મન ઘણા છે મિત્ર પણ શતરૂ છે પણ તારું ભલું થાય છે, પણ એ કામ તું કરીશ તો પછી વીમારાણ ઘણી થશે માટે આર કામ વિચારજે, તેમાં સુખ હોશે, તું ગીરેહની પુજા કરજે તેથી સુખ હોશે, તારી ગુપ્તની ચંતા મટશે, ભલુ હોશે માતા ખોડીયારનું વચન છે તેની નિશાની તું રાત્રે જાંબાળ દેખે છે. ૩૫

—*—

૩૧૪

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી કલ્પના, મંગળીકની વારતા થશે, ધન લાભ હોશે, સર્વે કાર્ય શિય હોશે, મનમાં ઘણા સંતોશ રાખજે, તું મનનો ધરમીષ્ટ છે માટે મનમાં તું ચંતા રાખજે મત; તું પર કાર્ય કરે છે તેમાં તારે જસ ઘણો છે ને તેથી હવે તારું ભલું હોશે, તું મંગળની પુજા કરજે તે થકી તારે જસ વાધશે, કામશિય હોશે, માતા ગાતરેશીનું વચન છે, ઇની નિશાની તારા ઘરમાં એક જગે ગુપ્ત ધન છે. ॥ ૩૬ ॥

—*—

૩૧૫

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકન મધ્યમ છે, તારા મનમાં ચંતા ઘણી છે, સિદ્ધ કીધે વાંકુ થશે ને કામ સિદ્ધ ન થાય, આર કામ ચીંતવજે એ કામ કરીશ તો અવળસ કલેશની ઘણી હાંની થશે, માસ એક સુધી તુજને ચંતા છે, રાજાની તરફથી કોઈક ચંતા ઉપજે માટે કામ વિચારી કી-

જે તેથી લાભ હોશે તું હનુમાનની પુજા કરજે. ગીરેહનો દાનદીજે, તેથી તારું ભણું હોશે, માતા માહાકાળીનું વચન છે. ઈની નિશાની તારે કોઈથી લેણું નથી. ॥ ૩૭ ॥

—*—

૩૨૨

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકનથી તુજને લાભ હોશે તારા મનની ચંતા છે તે મટશે, તુજને ભાઈથી તથા મિત્રથી ઘણી ખુશાલી હોશે. શરીરે સંતોષ હોશે, ધન લાભ તથા વેપાર વિશે સત્તા હોશે. રાજાથી ખુશીનો લાભ હોશે. ઉત્તમ કૂળની પ્રાપ્તિ હોશે, સ્ત્રી પાસેથી લાભ સુખ હોશે. તું કુળદેવતાની પુજા કરજે માતા વાલવડાનું વચન છે. ઈની નિશાની તારે માથે ધર્વના ભાર છે. ॥ ૩૮ ॥

—*—

૩૨૩

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકનથી તુજને જસ લાભ હોશે, કુઃખ સર્વે મટશે, શત્રુનો નાશ હોશે. સજનથી મેળાપ હોશે, સઉ ગીરેહ શાંતીરાના આવે છે. દલની ચંતા મટશે, સ્ત્રી પુત્રથી સુખ ઉપજે, ચીંતવ્યો મોટા લાભ હોવે પુર્વ તથા ઉત્તરથી એક લાભ હોવે. તું ગીરેહની પુજા કરજે તેથી તારું ધારયું કામ સીઝ હોશે. માતા કલ્યાણીનું વચન છે. ઈની નિશાની તારે વાનમુકનો સ્વાર વેહે છે. ॥ ૩૯ ॥

—*—

૩૨૪

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકન સફળીકના છે, ખેતી તથા ખીજા વેપારમાં લાભ છે. ઝઘડેથી તે વેપાર હોસે, પણ તેમાં સંપત મળશે, મન ચિંતવ્યો કાર્ય શિઝ હોશે. કોઈ કામમાં તને ગુમ ચિંતા છે તે મટશે. શત્રુ પગે લાગશે, આપણા કુળદેવતાની પુજા કરીજે ભિરવ દેવનું વચન છે. ઈની નિશાની તારા દલને ગુમ ફીકર છે. ૪૦

—*—

૩૨૫

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો. એ શુકન મંગળીકના છે, મન કામના શિઝ હોશે. કુટુંબલાભ હોશે, ધન લાભ હોશે, લક્ષ્મી લાભ હોશે, કુળદેવતાની પુજા કરીજે એ કામ ભણું થશે;

વેપારમાં લાભ હોશે, મનમાં સંતોષ રાખજે, તું મનથી ધ-
રમીછે તેથી તારું કામ શિય્ર હોશે, પણ તું મંગળની પુજા
કરજે, તેથી તે કામ ધાર્યોછે તે શિય્ર હોશે, માતા લોકાર્ધનું
વચન છે, ઇની નિશાની તારી જમણી ભુજાએ તલછે, ૪૧

—**—

૩૩૨

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, તે જે કાર્ય ચિંતવ્યોછે તે થશે
નાહી, એર કામ વિચારજે; તુજને ગીરેહ દીશા ભુંડી છે,
મિલછે તે શત્રુ થાય છે, એ ત્રણ વરસ થએ તુજને ઉચાટ
છે, તું મનનો ભોળો છે, ધીરજ કીધે ભલું થશે, તું રાહુની
પુજા કરજે, તેથી તારું કામ શિય્ર હોશે, માતા વેરાહીનું વ-
ચન છે, ઇની નીશાની તારી છાતીએ તલછે, ૪૨

—**—

૩૩૩

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી તું મનમાં ચિતવે
છે તે તારું કામ રૂકું થશે, તે મનમાં ચિતવ્યો છે તે કાર્યમાં
લાભ હોસે, તું ચીંતા મત કરજે, તારે ભલા આદમીથી
પ્રિત વધે, તારે સ્ત્રી પુત્રનું સુખ ઉપજે, કુળદેવતાની પુજા
કરજે, તારે એક શુભ ચંતાછે તે મટશે, માતા માહાકાળીનું
વચન છે, ઇની નિશાની તારી જાંઘે તલછે, ૪૩

—**—

૩૩૪

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી તને લાભ હોશે,
મનના મનોરથ કૃળશે, આશ્ચિંતવ્યો લાભ હોશે, તારે ગયો
વેહેપાર હાથ આવસે, મિત્ર બંધવાથી લાભ હોસે, તારે
કુખછે તે જસે ને ઘણું સુખ થસે, તે એક ચીતમાં ભલું
કામ ધારયું છે તે કામથી તને લાભ થશે, પુલનો લાભ
હોશે, દુશ્મન દુર હોશે, શરીરે શાતા હોશે, ચાતુરકૃળ લા-
ભ હોશે, તું ભવાનીની પુજા કરજે, તારું કામ સીય્ર હોશે,
માતા એત્રપાળનું વચન છે, ૪૪

—**—

૩૪૧

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, તુજને ઘણા દીનની ચીંતા છે
તે મટસે, અને ભલું થસે, તું મનમાં ચીંતા મત કરજે, તને

સૂખ હોસે, હવે લાભ હોસે, સજ્જનથી પ્રિત વધે, તારે મન ગુપ્ત ચીંતા છે તે મટસે, પુત્રનું સુખ થસે, તું હનુમાનની પુજા કરજે. તારે શની દાંને લાભ હોસે. કાળભૈરવનું વચન છે. ઇની નીશાની તારે સહથી લેહોયું સમાન છે. ૪૫

—**—

૩૪૨

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનમાં તુજને કોઈક જીવની ચીંતા છે તે મટસે, તુજને ઘણો ધનનો લાભ હોસે મનની ચીંતા છે તે મટસે, જે વસ્તુ હાથમાંથી ગઈ તે પાછી હાથ આવે, જેથી પ્રિત દુટી હોય તેથી મિલાપ હોવે, અણચીતવી એક ખુશાલી ઉપજે, પણ તું ગીરેહની પુજા કરજે તેથી તારું ભયું હોસે. માતા ખોડીયારનું વચન છે. ઇની નિશાની તારે ઇંદરી ઊપર તલ છે. ૪૬

—**—

૩૪૩

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકન મધ્યમ છે. ચારમાં તુજને જસ સમાન છે. તુજને ઘણા દીવસની ચીંતા છે, મનમાં કલેશ રહે છે, તારા હાથમાંથી વસ્તુ ગઈ છે તે આવવાની તો હાલ છે પણ ધરમ કીજે ગીરેહની પુજા કીજે, નહીં તો કુટો હોસે. ઇની નીશાની તારે એક જગેથી પ્રીત દુટી છે તે મીલાપ હોસે, શત્રુનો નાશ હોસે. હનુમાનનું વચન છે. ઇની નિશાની તારા પાડોશમાં સવાતો નથી. ૪૭

—**—

૩૪૪

આ શુકનનું કૂળ સાંભળો, મંગળીકનાં વાળાં વાળે. ઘણો લાભ થસે, ભાઈથી પ્રિત વધસે, મનની ચીંતા મટસે, કુટુંબની વૃદ્ધિ થસે સજ્જનથી મેળાપ થસે, એ વસ્તુમાં સંતાપ રાખજે જે વસ્તુમાં તું કુશળ ધારે છે તે વસ્તુ મધે લાભ થસે, જે વસ્તુ હાથથી ગઈ છે તે વસ્તુ પાછી હાથ આવે. સજ્જનથી આદરમાન હોવે, મનના મનોરથ સિદ્ધ થસે, મંગળની પુજા કીજે, ગુપ્ત વારતા ધારેલી શીઘ્ર હોવે, માતા લક્ષ્મીજીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારે કોઈથી લેહોયું નથી. ૪૮

--**--

(૪૧)

૪૧૧

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, ઘણી હાણ હોવે, શરીરે
પીડા નીપજે, આશા નિષ્કૂળ હોવે, હાથમાં આવી ધન્ય જા-
ય, તું આર કામ વિચારે તેમાં તારે ભલું હોવે, તે કામમાં
ચિંતા રાખે મત, મંગળીક હોરો, ધનનો લાભ હોરો,
કલ્પના હશે તે મટશે, મિત્રનો મેળાપ હોરો, મંગળાની પુ-
જા કરજે, તેથી તારું દુઃખ જશે, માતા ખેલપાળનું વચન
છે, ઈની નિશાની તારી જમણી ભુજા ઉપર તલ છે. ॥ ૪૮

૪૧૨

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો એ શુકનથી તારા ચીતમાં
સ્ત્રી પુત્રની સુખ સંબંધી ચિંતા છે, કાંઈક ધનની પણ
હાણ થઈ છે, ઝઘડો પણ છે તે સર્વે મટશે, તારી ચિંતા થોડે
દીવસે મટશે, મિત્રમાં મેળાપ હોરો, તું કંઈક વીલમ કરજે
તેથી તારૂં ભલું હોરો, પણ તું હનુમાનજીની શેવના કરે
જેથી તારૂં કામ શિઘ્ર હોરો, જગન્નાથનું વચન છે, ઈની
નિશાની તારે મિલથી લેહાણું નથી. ॥ ૫૦ ॥

૪૧૩

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનથી તુજને ધનની
ચિંતા છે તે મટશે, પીઠે દુઃખ છે તે વામરો, રાજાથી સન્માન
હોરો, પરગામ પરદેશથી ખુશાલી હોરો, તુજને સ્ત્રીની ચં-
તાની ચંતા છે તે મટશે, તારી ગઈ વસ્તુ છે તે પાછી હાથ
આવે મનના મનોરથ શિઘ્ર હોરો, તું ગીરેહની પુજા કરજે
તેથી તારૂં કામ શિઘ્ર હોરો, હનુમાનનું વચન છે. ॥ ૫૧ ॥

૪૧૪

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનનું કૂળ મધ્યમ છે

(૪૨)

કુક્ર ભાસેછે, પ્રથમ ચીંતા ઉપજે, પછે ખુશાલી હોય; ગુમની ચંતાછે તે માસ એકમાં મટશે, ધન્ય લાભ હોશે. શરીરે સુખ ઉપજે મનના મનોરથ ફળશે, તું મંગળની પુજા કરજે. તેથી તારૂં ધારયું કામ શિઘ્ર હોશે. માતાશીતાજીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી છાતીએ તલછે. ॥ ૫૨ ॥

—*—

૪૨૧

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. એ શુકનનાં ફળ તુજને લાભનાંછે, મિત્રનો મેળાપ હોશે. સ્ત્રીની ચીંતા મટશે હવે તુજને ધન લાભ હોસે, તારે ભલું થસે, ગીરેની પુજા કરજે જ્યેથી સુખ ઉપજે શાનીશ્વરનું વચનછે. ઇની નિશાની તારા શરીરમાં ગુમ રોગછે. ॥ ૫૩ ॥

—*—

૪૨૨

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. તુજને ત્રણ વર્ષ થયાં શરીરમાં સુખ નથી, ધન હાંણ, પુત્ર હાંણ તથા તને સ્ત્રીનું દુઃખ છે, હવે તું વિચારી કામ કરજે, હવે તું કોઈના વિશ્વાસ કરીશ નહિ, તારૂં પુત્ર કીધાથી ભલું થસે, જગન માતાનું વચનછે. ઇની નિશાની તારે ધનનો લાભ થસે. ॥ ૫૪ ॥

—*—

૪૨૩

એ શુકનનું ફળ સાંભળો. તારે અર્થ સદાય મળસે, સજ્જનનો મીળાપ હોસે. ભલું આપદ આદે જીવનો રોગ નસે, ધાર્યા કામમાં સિદ્ધિ હોય, આપણા કુળદેવતાની પુજા કરીજે તેથી દલ ખુશ હોવે આલાજીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારા પેટ ઉપર તલ છે. ॥ ૫૫ ॥

—*—

(૪૨)

૪૨૪

આ શુકનનું કૃળ સાંભળો, આ શુકનથી ઘણા દીન-
ની ચિંતા છે, તેં કાર્ય મોટા ધાર્યો છે; પણ વિલમ કીધેથી
કાર્ય સારો સીધ્ધ થયે, ઉતાવળ મત કરજે, ઉતાવળ કીધે-
થી કાર્ય ખગડસે, મનમાં ખાતર જમે રાખજે, નીદાન તુજ-
ને ખુશાલી હોસે, આપણા કુળદેવતાની પુજા કીજે, નિરવનું
વચન છે, ઇનીનિશાની તારે ધરનું સુખ સામાન્ય છે. ૥૫૬

—❀—

૪૩૧

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી તારા મનના
મનોરથ કૃળશે; તુજને યાનકની ચિંતા છે તે મટશે, ભાઈના
મેળાપ હોશે, તારા દુઃખના દીન હતા તે ગયા હવે મંગળીક
હોશે, દીશા ધનની પ્રાપ્તિ હોશે, સ્ત્રી પુત્રના સુખ હોશે,
તું ગીરેની પુજા કરજે તેથી મોટું મંગળીક હોશે, માતા
અંખાજનું વચન છે, ઇનીનિશાની તારી સ્ત્રી ગુડાળ છે. ૫૭

—❀—

૪૩૨

આ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી ચિંતા દેસ
દુઃખ મટશે, મોટાં મંગળીક હોશે, વીહવા તથા પુત્રના
લાભ હોશે, પરગામ પરદેશની ચિંતા છે તે મટશે, પરગામ
જવાનું કરે છે તેમાં ઘણા લાભ ખુશાલી થશે, તું હનુંમાન
ની પુજા કરજે, તેથી તારું સર્વ કામ શિય હોસે, માતા
આશાપુરીનું વચન છે, ઇની નિશાની તું સપનામાં સ્ત્રી
દેખે છે. ૥ ૫૮ ॥

—❀—

૪૩૩

એ શુકનનું કૃળ સાંભળો, એ શુકનથી તુજને ધન
લાભ હોશે, મિત્રથી મેળાપ હોશે, તુજને વેહેલી ખુશાલી

હોશે, શત્રુનો ક્ષય હોશે; પુત્ર સ્ત્રીનું સુખ હોશે, તું મન-
નો ઘણો ધર્મી છે તેથી તારું ભલું હોશે, પણ તું મંગળની
પુજા કરજે, તેથી તારું કામ શિય હોશે. માતા અનપુરણા-
નું વચન છે. ઈની નિશાની તારી જમણી ભુજાએ તલછેપડે

૪૩૪

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનથી તારા મનના
મનોરથ કૂળશે, તું મનમાં વિચારે છે તે વિચારની મનમાં
પુરાણી રાખજે, તારા ગુરુદેવતાના પ્રસાદથી મનના મનો-
રથ કૂળશે, પણ તું ગીરેની પુજા કરજે. તારી ગુપ્ત ચિંતા છે
તે મટશે, માતા કાળકાનું વચન છે. ઈની નિશાની તારે
એક ગુપ્ત ચિંતા છે. ॥ ૬૦ ॥

૪૪૧

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકનમાં ભાઈને પીડા
હોવે, કલેશ ઉપજે, દલને સંકટ હોવે, આંગે પીડા ઉપજે, તુ-
જને ગીરેહુ હમણાં મધ્યમ છે. પાંચ રાત ધીરજ કરજે, પછે
કામ કરજે. કામ હવે શુભ રાકળ છે, હાથથી વસ્તુ ગઈ છે
તે ઘણી મુશ્કેલીથી આવે પણ તું ગીરેહુની પુજા કરજે તે-
થી તારું કામ શિય હોશે. માતા લોકાઈનું વચન છે, ઈની
નિશાની તારે પેટે તલ છે. ॥ ૬૧ ॥

૪૪૨

એ શુકનનું કૂળ સાંભળો, એ શુકન હેમના છે. તારું
કામ ધર્મથી શિય હોશે, પણ કામનો અંત્ય ન લીજે, તો
કામ શિય હોશે, અંત્ય લીધે કામ નીરૂણ થાશે, ધનની
હાણ હુઈ છે, તું આર કામ વીચારજે તેમાં તારૂં ઘણું રૂકું

થશે, તું ગીરેહનું દાન કરજે, આપણા કુળદેવતાની પુજા કરજે, તેથી કામ શિય હોશે. માતા બેહેરાઈનું વચન છે. ઇની નિશાની તારા શરીરે મુખ નથી. ॥ ૬૨ ॥

૪૪૩

એ શુકનનું કુળ સાંભળો. એ શુકનથી ધારેલું કામ નહીં થાય, ધનની હાણ પણ હોવે, માંદામાંદીમાં વિશેષ ઉપજે, જીવની એક મોટી ઘાત છે તે માટે તું સાવધાન રહેજે, એ કામ કરશે તો કાંઈક લાભ હોશે તે માટે તું વિચારી કામ કરજે. ગીરેહની પુજા કરજે જેથી કષ્ટ ટળશે, માતા લોકાઈનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી ઇંદ્રી ઉપર તલ છે. ॥ ૬૩ ॥

૪૪૪

એ શુકનનું કુળ સાંભળો. જે કામ તમે વિચારેછો તે સિય થશે, ધનલાભ હોશે, સ્ત્રીનું મુખ ઊપજે, પુત્રનો લાભ હોવે, વસ્તુ ગઈ હોય તે પાછી હાથ આવે, એક દીન, એક પક્ષ, એક માસ, એક વરસ તુજને સારું છે. શત્રુ પગે લાગશે, વેહેવારમાં લાભ હોશે, રાજાથી સન્માન હોશે, તું મનમાં ચંતા ઘણી મત રાખજે. આપણા કુળદેવતાની પુજા કરીજે, તેથી કામ શિય હોશે. માતા અંબાજીનું વચન છે. ઇની નિશાની તારી ઇંદ્રી ઉપર તલ છે. ॥ ૬૪ ॥

॥ अथद्वादशमासांच्यातिथीगमनास योग्यताचीफलश्रुति ॥

तृतियात्रयोदशीचेंफल १ चतुर्थीचतुर्दशीचेंफल १
पंचमीपौर्णिमेचेंफल १ अमावास्यावर्ज्यमुहूर्तेचालेल्या
सचंद्रदोष. मद्रा, भरणी, दिशा, योगिनी, काळ, घा
तवार, इसादिअनेककुयोगोचादोषनाहीं. गोरक्षनाथ
पुसे. आणिमत्सेंद्रनाथसामैमुहूर्तेचालेल. तोकुशलपावे
लहाकेवळमुहूर्तीराजहोय. ज्यावारींजैनक्षत्रअसेलसावे
लेसजेंअसेलतेंसत्य.

१

पो.	मा.	३१.	२५.	वर्ध.	जेठ.	२५.	श्रा.	भा.	२५.	३१.	मा.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२
४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	३
५	६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	४
६	७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	४	५
७	८	९	१०	११	१२	१	२	३	४	५	६
८	९	१०	११	१२	१	२	३	४	५	६	७
९	१०	११	१२	१	२	३	४	५	६	७	८
१०	११	१२	१	२	३	४	५	६	७	८	९
११	१२	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१२	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११

२

फल श्रुति.

- १ सुख उपजे, कणेश न होय. मनकामना सीधी होय.
- २ मठा लय होय, मठा भार उपजे, पस्ताव होय.
- ३ अर्थ पुर्ण होय, कार्य सिद्ध होय.
- ४ कणेश होय, पण वस्तुलाभ होय.
- ५ वस्तुलाभ, संकट टणे, मित्र मीले, सिद्ध होय.
- ६ शत्रु शिंता होय, कलेश होय, मित्र संकट उपजे.

- ૭ શ્રી ભાગ્ય ઉપજે, મિત્ર મિળેલ, સાધત દીસે.
 ૮ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦
 ૯ અર્થ સિદ્ધી હોય, ભાગ્ય ઉપજે, કાર્યસિદ્ધી હોય.
 ૧૦ સૌભાગ્ય ઉપજે પણ દિવસ ઘણા લાગશે.
 ૧૧ મધ્યમ અર્થ માહા સીધી હોય, મીઠી સંતોષ ઉપજે.
 ૧૨ અગ્રસિદ્ધી હોય મિત્ર સારથી મિલે, લાભ હોય.

૩

	પ્રહર. ૧	પ્રહર. ૨	પ્રહર. ૩	પ્રહર. ૪
૧	અર્થ.	સુખ.	મનીચી.	સૌખ્ય.
૨	મહોત્ત.	કલેશ.	સુખ.	કળેશ.
૩	અર્થલા.	રાજ્યપ.	સુખ.	વિના.
૪	કલેશ.	ભુલેહો.	કલેશ.	ભલેહો.
૫	સંકટ.	કળેસ.	૫૨. મી.	અર્થ. પ્રા.
૬	સંકટ.	કળેસ.	ભાગ્ય.	સૌખ્ય.
૭	વિલ.	અર્થ પ્રા.	સુખ.	લાભ.
૮	૦	૦	૦	૦
૯	અર્થ પ્રા.	ખડુભ.	મિત્ર મી.	સુખ.
૧૦	શાંત ભા.	સંપૂર્ણ.	પૃથી મૃ.	પૃથસુ.
૧૧	પંથી મૃ.	અર્થપુ.	કળેશ.	મૃત્યુ.
૧૨	મૃત્યુ.	અ. પ્રા.	સુખ.	કરાલ.

૪

	પ્રહર. ૪	પુર્વ.	પશ્ચિમ.	ઉત્તર.
૧	સૌખ્ય.	કળેશ.	ભય.	દ્રવ્ય.
૨	શુન્ય.	નાશ.	દારિ.	ચિંતા.
૩	દ્રવ્ય.	દુઃખ.	ઈષ્ટપ્રા.	ધનશ.
૪	કળેશ.	ભયન.	શ્રમ.	સૌખ્ય.
૫	લાભ.	દ્રવ્ય.	ધન.	સૌખ્ય.
૬	ભય.	લાભ.	મૃત્યુ.	દ્રવ્ય.
૭	લાભ.	કષ્ટ.	લાભ.	સુખ.
૮	૦	૦	૦	૦
૯	સૌખ્ય.	લાભ.	કલેશ.	કષ્ટ.
૧૦	કળેશ.	કષ્ટ.	દ્રવ્ય.	ધન.
૧૧	લાભ.	દ્રવ્ય લા.	શુન્ય.	નક્ષા.
૧૨	શુન્ય.	સુખ.	મૃત્યુ.	કષ્ટ.

પુરવ અને ઇશાન એક વિચાર.-દક્ષિણ અને અગ્નિ
 એક વિચાર.-પશ્ચિમ અને નૈરૂત એક વિચાર.-ઉત્તર અ-
 ને વાયવ્ય એક વિચાર.

દીવસનાં ચોઘડીયાંનો કોઠો.

૨વી.	સોમ.	ભોમ.	ખુધ.	ગુર.	શુકર.	રાની.
૧ ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.
૨ ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.
૩ લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.
૪ અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.
૫ કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.
૬ શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.
૭ રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.
૮ ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.

સમજ—ઉપલા કોઠાનું સમજવું એ કે, જે દહાડે જે વાર
હોય તેનું પેહેલું ચોઘડીયું બેસે, અને તેથી છઠું ચોઘડીયું
હોય તે બીજું આવે.

રાતનાં ચોઘડીયાંનો કોઠો.

૨વી.	સોમ.	ભોમ.	ખુધ.	ગુર.	શુકર.	રાની.
૧ શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.
૨ અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.
૩ ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.
૪ રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.
૫ કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.
૬ લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.
૭ ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.	શુભ.	ચલ.	કાલ.
૮ શુભ.	ચલ.	કાલ.	ઉદ્વેગ.	અમ્રત.	રોગ.	લાભ.

સમજ—ઉપલા કોઠાનું સમજવું એ કે, જે દહાડે જે વાર
ર હોય તેનું ચોઘડીઝીં સવારે બેસે અને તેથી પાંચમાં વાર
નું ચોઘડીઝીં હોય તે રાતનું પેહેલું ચોઘડીયું બાણવું.

સારાં ચોઘડીઆં—અમ્રત, શુભ, લાભ અને ચલ.

માઠાં ચોઘડીઆં—ઉદ્વેગ, રોગ અને કાલ.

હરેક ચોઘડીયું ૩ ઘડી અને ૩૫ પલનું એટલે ૧૫ કલા
કનું કહેવાયછે.

હરેક શુભ કામ કરવું હોય અથવા બાહરે જવું હોય,
તો સારા ચોઘડીઆમાં કરવું તથા જવું; નરસા ચોઘડીઆ-
માં તેમ કરવું નહીં.

॥ શિવ પાર્વતી સંવાદે સામુદ્રિક
ગ્રંથ હસ્તરેખા લીખ્યંતે ॥

ખખર—આ પુસ્તક અમદાવાદમાં ત્રણ દરવા-
ખના મેદાનમાં ખાલેટનની હવેલી નીચે બુકસેલર
જગજીવન દલપતરામના પુસ્તકખાનામાંથી તથા
અમદાવાદ ગ્રંથોદય પ્રેસમાંથી વેચાથી મળશે.

